ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

DER WEG ZUM SIEG
WOCHENZEITUNG

THE WAY TO VICTORY
WEEKLY

ТИЖНЕВА ГАЗЕТА
«ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ»

Видає: ЄВГЕН РЕН Редаґує: КОЛЕҐІЯ
Відповідальний редактор:
Мґр. ЯРОСЛАВ БЕНЦАЛЬ
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:
Ukrainische Wochenzeitung
«SCHLACH PEREMOHY»
MÜNCHEN 15, Lindwurmstraße 205/I

№ 3. Р. вид. І. Неділя, 14 березня 1954 р. Ціна 50 пф.

Звернення
Головної Ради Закордонних частин ОУН до всіх членів ОУН в Закордонних Частинах

Головна Рада ЗЧ ОУН, вибрана в червні 1953 р. на IV Конференції, розглянувши події, що виникли в зв'язку з сепаратними діями «двійки» узурпаторів, надіслала нам своє звернення до всіх членів Організації. Текст цього звернення містимо нижче.

В зв'язку з різним інтерпретуванням останніх подій, що виникли на ґрунті полагодження конфлікту між ЗЧ ОУН і ЗП УГВР, Головна Рада ЗЧ ОУН вважає за потрібне подати до відома всього членства ОУН наступне:

Після докладної аналізи всіх даних відносно цих подій, Головна Рада стверджує, що Провід ЗЧ ОУН приклав максимум зусиль і далекойдучих заходів, щоб ліквідувати конфлікт, покладаючи в основу переговорів ідейно-політичні принципи Організації і спираючись на вимоги її революційного підпілля в Краю.

Переговори в справі ліквідації конфлікту були перервані сепаратною дією «двійки» — Матли і Ребета, яка у весь час переговорів була спрямована не на усунення, а на ускладнення конфлікту. Об'єктивно стверджуючи, ця дія є на руку стороннім не-українським чинникам, ворожим визвольній українській справі.

Самочинна дія «двійки» і її роля в скликанні чорної ради, виявлення строго довірочних організаційних документів, які через широке їх опублікування можуть попасти в руки ворога, а також привласнення «двійкою» організаційної влади і майна Організації є неправні і суперечні з вимогами революційного підпілля в Краю та спрямовані на розклад усієї Організації і на моральну ліквідацію Провідника Степана Бандери, як символа Української Визвольної Революції.

Головна Рада пригадує, що ЗЧ ОУН є складовою частиною ОУН і мають ті самі обов'язки і права, що й уся ОУН, як цілість, та в своїй діяльності керуються тими устроєво-правними нормами, які ухвалила Конференція ЗЧ ОУН і визнав Провід ОУН на Українських Землях, як найвищі керівні чинники ОУН.

Головна Рада закликає всіх членів ЗЧ ОУН зберігати надалі тверду моральну поставу й організаційний порядок, довіряючи своєму Проводові в усіх його потягненнях, для забезпечення єдности й цілости Організації на базі ідейно-політичних позицій українського націоналістичного революційно-визвольного руху.

ГОЛОВНА РАДА ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
Постій, дня 24 лютого, 1954.

На сторожі правної дії ЗЧ ОУН
Заява ТПН

Займаючи становище до подій в ЗЧ ОУН і сепаратної дії «Двійки» уповноважених Проводом ОУН на УЗ, Тереновий Провід ОУН у Німеччині подає до загального відома наступне:

1. Членство ОУН у Німеччині суворо засуджує сепаратну дію «Двійки» уповноважених і їхні протиорганізаційні виступи, що відбуваються в Мюнхені від початку місяця лютого 1954 р.

2. Подаємо до відома, що крім кільканадцятьох членів ОУН з Мюнхену, які з різних мотивів включилися в руїнницьку дію «Двійки», все членство ОУН з терену Німеччини, включно — з Мюнхену, є дисципліновано підпорядковане закордонному Проводові ЗЧ ОУН і Голові Проводу ЗЧ ОУН Степанові Бандері, вибраного на IV Конференції ЗЧ ОУН в 1953 році.

3. Будемо рішуче протидіяти сваволі «Двійки» і вербованих нею прихильників в їх намаганні руйнувати установи ЗЧ ОУН (так, як «Український Самостійник» і інші), що протягом років були розбудовані Проводом ЗЧ ОУН засобами й допомогою широких кіл українського громадянства.

Тереновий Провід ОУН у Німеччині.

15 - річчя проголошення незалежности Карпатської України:

Карпатський зрив

Проголошення незалежности Карпатської України 15. березня 1939 р. має значення не тільки для цієї волости української землі, а і для цілого народу. В цій події міститься яскравий символ незламних змагань нас усіх. Це дуже добре зрозуміли всі наші займанці і тимто не даром залепетіли поляки про спільний кордон з Мадярщиною, а Сталін почав успокоювати збентежених москалів прирівнюваннями комара до слона, бо ж, мовляв, комар, Карпатська Україна, нічим не може вплинути на слона, тобто на Україну над Дніпром.

В день 15. березня наша найменша волость заявила урочисто перед цілим світом свою волю жити незалежно на своїй землі. Це сталося відразу, як тільки трішки звільнились чеські вузли, що зв'язували її з цілою, так званою чесько-словацькою державою. В цьому власне міститься символ. Як далека й широка наша земля, які наїзники її не займали б — всюди і повсякчас кожне поневолювання відбувається проти волі народу, є брутальним насиллям, що заганяє визвольницькі змагання найвище в підземелля, де вони так довго діють скрито, доки не надходить достатньо корисна хвилина, щоб у ній відразу й явно заманіфестувати непереможний гін до власної державности. Ще перед декількома роками до цієї історичної дати ніяке постороннє око не змогло б відкрити того внутрішнього вогню, який горів у серцях Карпатського населення, щоб уже незабаром загоріти великим пожаром. В цьому власне лежить надзвичайна вага для еміґрації, серед якої наступає з так зрозумілих і природніх причин дуже часто відплив визвольницької хвилі, а разом з цим приплив сумнівів і зневіри. В святкуванні цих і подібних національних річниць треба усвідомлювати собі той гарт волі, ту завзятощу впертість і віру в свою правду наших земляків з Карпатської України, які таки діждалися, щоб гордо заявити: ми хочемо жити вільні і в обороні цієї нашої волі хватаємо за зброю й окроплюємо її власною кров'ю.

Воля до незалежности Карпатських земляків виявилася в демократичних виборах. Дня 11. лютого 1939 р. вибрали вони своїх послів до свойого сойму і ці законно вибрані, при майже стовідсотковій участі в голосуванні, представники одноголосно проголосили повну державну незалежність Карпатської України. Того ж дня, 15. березня 1939 р., були прийняті такі основні закони:

1. Карпатська Україна є незалежна Держава.
2. Назва Держави є: Карпатська Україна.
3. Карпатська Україна є республіка, на чолі з президентом, вибираним соймом Карпатської України.
4. Державна мова Карпатської України є українська мова.
5. Барва державного прапору Карпатської України є синя і жовта, при чому синя фарба є горішня, а жовта долішня.
6. Державним гербом Карпатської України є дотеперішній краєвий герб: медвідь у лівім червонім півполі і Тризуб Святого Володімира Великого з хрестом на середньому зубі. Переведення цього закону полишається окремому законові.
7. Державний гімн Карпатської України є «Ще не вмерла Україна».
8. Цей закон зобов'язує зараз від його прийняття.

Основні закони, проголошені Карпатським Соймом, мають колосальне значення. Ними влучується ця наша найменша волость після століть поневолення до свойого материка і виявляє з ним свою духову нерозривність і органічну цілість.

Одноголосна воля представників Карпатської України була незабаром зорвана зломана. Але вони хоч і впали додолу, то однак не піддалися. В цьому непокірному завзятті наших земляків певна запорука майбутніх перемог, що знову вийдуть по якімсь часі з підземелля і наново проголосять однодушно свою волю жити повним державницьким життям у духовій й географічній нерозривності з цілою Україною.

Роман Сенкович

Лондонська оборонна політика на нових шляхах

Британський уряд передбачає, що в 1954-55 бюджетовому році будуть зроблені рішальні зміни в британській оборонній стратеґії на користь повітряних сил і атомової бомби.

Британія дійшла до висновку, що холодна війна ще довго триватиме.

За новими плянами відтепер Королівська Повітряна Фльота буде озброєна атомовими бомбами.

Наземна армія мусить свою дотеперішню першість відступити повітряним силам. Така стратеґічна концепція має дві перспективи:

Перша: старатись уникнути війни через застрашування противника. Друга — це дійсна війна.

Існування атомових збройних сил на поготівлі може здержати ворога від нападу.

Третя світова війна розпочнеться мабуть короткою, але винищувальною фазою атомової війни, і якщо в цій фазі не буде жадного вирішення, наступить довга війна з слабими середниками так званого «зламаного хребта».

Тому Англія зважується не зменшувати коштів озброєння щонайменше протягом чотирьох років. Програма уряду передбачує десять відсотків річних видатків на воєнні цілі видавати на досліди й розвиток нової зброї. Дворічний термін військової служби задержується надалі. Є надії, що посилення англійської атомової зброї відстрашить противника.

Далі передбачається поставити в 1954-55 фінансовому році в службу два тяжкі і шість легких літаконосців. Як виходить з даних відомостей бюджетового пляну, повинні вступити в службу в тому самому періоді для морської фльоти, три крейсери, три винищувачі і більша кількість підводних човнів. До цього додається ще 22 фреґати і 67 човнів для збирання мін, які вже будуються. Три британські літаконосці і три крейсерени, повинні бути модернізовані.

В поточному фінансовому році морська фльота видасть 47,8 мільйонів фунтів (564 мільйони НМ.) на дослідні цілі. Загальний бюджет британської морської фльоти, як передбачено, виносить округло 403,3 мільйонів фунтів (4.758 мільярдів НМ.), супроти 491.65 мільйонів фунтів для повітряної фльоти.

США будують нову ланку
в оборонному ланцюзі

Знову Близький Схід

Теперішня зовнішня політика США, як відомо, політика Республіканської Партії, що напочатку дістала була назву «політики визволення», виявилась не чим іншим, як тільки продовженням попередньої політики уряду Трумена — «політики протипожежної охорони». Хоч тут і там помітні деякі відхилення, як посилення офензиви словесної, головні методи поборювання російського імперіялізму та аґресії в основному залишились ті самі. Так, як за панування демократів, американські дипльомати монтували інтенсивно фронт оборони в Европі при допомозі НАТО і ЕОС, будували охоронні оборонні пояси в Азії при допомозі АНЗУС (пакт США — Австралія — Новозеляндія) і системи договорів між азійськими некомуністичними країнами, так тепер республіканці на чолі з їхнім речником в зовнішньо-політичних справах Даллесом, продовжують скріплювати НАТО, монтувати Европейську Оборонну Спільноту та будувати нові буфорні станиці навколо СССР.

Все ж таки те, що не могли свого часу зробити демократи, республіканці, за всіма даними, осягнуть. Вже від давна намагались американські політики створити певний оборонний пояс, навкруги «м'якого місця» російської імперії, так би сказати її черева — на Близькому Сході. Західнє НАТО до цього часу змогло успішно розбудувати менш чи більш сильні укріплення і воєнні бази на досить поважному просторі — від Мурманську аж по Кавказ. Оборонні пункти НАТО розміщені сьогодні в Норвеґії, Данії, Бельґії, Голляндії, Західній Німеччині, Італії, Греції і Туреччині, як перша лінія, а також в Еспанії, Франції, Англії, як друга лінія. Навіть на Балканах, в наслідок розриву Тіта з Москвою, вдалось Заходові стати своєю, хоч слабою, ногою. Але найважніший відтинок фронту, в порівнанні до всіх можливих місць випаду російських еґресорів Близький і Середній Схід є, на жаль, зовсім відкритий.

Головний фронт майбутньої війни

Відтинок можливого фронту боротьби між СССР і Заходом на Близькому Сході є важливий для обох сторін з двох причин.

По-перше, на цьому відтинку лежать багаті на нафту і інші важливі для воєнної індустрії сирівці країни. Ірак і Іран є давно вже об'єктами суперечки між Росією і Англією. Не менш важливими є також Індія та Пакістан, а при них і Афганістан, які стоять на дорозі між СССР і Індійським Океаном. Хто пануватиме в перших місяцях війни на Близькому Сході — той отримає для свого воєнного потенціялу велику підмогу. Для нього також буде відкрита дорога до природніх ресурсів в Африці, і в його руках буде важливий комунікаційний нерв — Суезький Канал.

По-друге, країни Близького Сходу сусідують безпосередньо з найслабшими місцями в російській імперії: Україною, Кавказом, Туркестаном. Маючи в руках країни Близького Сходу, противник СССР може завдати Москві дуже болючого удару. Висадка на українськім чорноморськім побережжі та наступ через Каспійське море на північ по ріці Волзі може бути поважною загрозою для цілости імперії, бо може перерізати російську імперію на дві частині. При такій ситуації совєтські війська в Европі були б в поважній небезпеці, бо їм відпала б їхня головна база постачання.

МЕДО

Намагання західніх альянтів створити на Близькому Сході відповідне до НАТО т. зв. МЕДО (Оборонна Організація Середнього Сходу) натрапили, однак, на майже непоборні труднощі. Країни арабського світу ставляться з дуже великим застереженням до всіх потягнень англосаксьського світу, маючи деякі гіркі досвіди з політики Англії в останніх десятиріччях. Крім того, всі вони більшою або меншою мірою змагаються за повну суверенність своїх країн і тому вважають, що всякі нові пакти, в яких вони були б залежні від своїх партнерів, приводять з собою обмеження їхньої самостійности та втягають їх в сферу півзалежних або навіть колоніяльних держав. Немало причинилось до негативного ставлення арабських держав стосовно плянованого МЕДО постання Ізраельської держави та постійний арабсько-ізраельський конфлікт.

З другої сторони Великобританія, маючи цілий ряд внутрішніх труднощів в різних кінцях своєї континентальної імперії, не намагалась вже навіть більше, після перших невдач, домагатись здійснення своїх плянів і мовчки крок-за-кроком відступала свої традиційні позиції на Близькому Сході в користь США. Америка натомість не здавала позицій. Коли виявилось, що МЕДО, мабуть, не буде здійснене, американські політики висунули новий проєкт — створити оборонний ланцюг на цьому важливому відтинку антибольшевицького фронту. Ланцюг цей мав би охопити в першу чергу два головні стовпи Близького й Середнього Сходу, а саме — на заході Туреччину, що є рівночасно крайньою підпорою НАТО і на Сході Пакістан, який одинокий з цілого комплексу близько- і середньосхідних держав не виявляв спротиву проти створення такого охоронного антиросійського валу. Всередині між цими двома філярами мали б виповнити прогалину Ірак, Іран, Афганістан, а евентуально і Сауді-Арабія.

(Закінчення на 6. стор.)

Засуджуємо виступи Колеґії Двох

(З КОПІЇ ЛИСТА ТП ЗЧ ОУН В ЕСПАНІЇ ДО КОЛЕҐІЇ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРОВОДУ ОУН ПП. Д-Р Л. РЕБЕТА Й З. МАТЛИ)

Тереновий Провід в Еспанії заявляє, що цілість українського націоналізму мусить бути вдержана в найчистішій формі. Вважаючи це рішення за вихідну позицію в прямуванні до Української Самостійної Соборної Держави, ставимо слідуючі точки, як наші катеґоричні домагання:

1. Ми, колишні члени ОУН в краю, заявляємо свою готовість до політичної чи революційної дії на кожний наказ Проводу ОУН на УЗ, відкидаючи всякого роду доґматизм, емотивні моменти; зберігаємо за собою повне право критики.

2. Гостро засуджуємо виступи Колеґії двох і трактуємо їх «комюніке», як диверсію, може навіть не свідому, спрямовану проти націоналістичних позицій.

3. Вважаємо, що штучно зроджений конфлікт між Колеґією двох і Головою Проводу ЗЧ ОУН С. Бандерою не випливає з істоти політично-програмових позицій, а тільки з поліційних спекуляцій ЗП УГВР, включаючи персональні мотиви.

4. Стверджуємо, що національно-політична діяльність Голови Проводу ЗЧ ОУН С. Бандери на еміґрації віддзеркалювала самостійницькі бажання цілої української нації, за що йому признається повне довір'я із сторони не лише ЗЧ ОУН, але й цілої еміґрації.

5. Грядучі події і розбиття націоналістичного фронту віддзеркалюють перед нами тяжкі перспективи, й тому ми, члени ЗЧ ОУН, в ім'я історичної відповідальности, прохаємо Степана Бандеру залишитися й надалі Головою ЗЧ ОУН і тим самим ізолювати неясні тенденції, які поставили за ціль деморалізацію націоналістичного руху.

Мадрід, 25. 2. 1954.

ТП ЗЧ ОУН в Еспанії

СВОБОДА НАРОДАМ! СВОБОДА ЛЮДИНІ!

27 березня — всі на маніфестацію АБН

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ АБН відбудеться з нагоди 10-ліття АБН й відкриття Конґресу АБН у суботу 27. березня 1954, о год. 18-ій в залі Kolpingshaus коло Kaufhof-у, — Adolf Kolpingstr. 5, — зупинка Karlsplatz в Мюнхені.

Промовлятимуть: Ярослав Стецько, Велі Каюм-хан, голова Туркестанського Об'єднаного Комітету, генерал-полковник Ференц Фаркаш, голова Мадярського Визвольного Руху, проф. др. Дюрчанський, голова Сволацького Визвольного Комітету, др. Дм. Вальчев, був. держ. секретар, член Президії Болгарського Національного Фронту, проф. Р. Островський, голова Білоруської Центральної Ради, ред. Й. Гітіс, голова Литовського Руху Відродження, князь Ніко Накашідзе, член Президії Грузинської Національної Організації, В. Скайстляукс, лотиський генерал, Ярослав Мислівец, представник Чеського Руху «За свободу», Г. Алябанда, хорватський генерал, козацький та представники інших поневолених народів.

Маніфестація має черговий раз задокументувати перед вільним світом незламну волю поневолених Росією народів до незалежного державного життя та нап'ятнувати злочинну народовбивчу й грабіжницьку політику большевицької Росії, яка прагне поневолити весь світ шляхом загарбницьких воєн й розкладу з-середини вільних народів.

Прийдіть усі на маніфестацію, щоб засвідчити свою солідарність з воюючою Батьківщиною і запротестувати проти російсько-большевицької тиранії!

Свободолюбні народи й люди всього світу, єднайтеся в боротьбі проти большевизму і російського імперіялізму за свободу народів і людини!

28. березня 1954 відбудеться Конґрес Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

29. березня 1954 — Пресова Конференція АБН.

За підготовчу Комісію:
князь Ніко Накашідзе
др. Чтібор Покорни

ПРИВІТАННЯ НА КОНҐРЕС АБН

Як довідуємось, досі наспіло вже — з усіх країн світу — 26 привітів від українських організацій, 23 від мадярських, 4 від литовських, 1 від юґославської, 1 від білоруської організацій. Крім цього, від низки видатних політичних діячів і антибольшевицьких організацій західніх народів (які будуть опубліковані після Конґресу).

Д-р Д. ДОНЦОВ

„APRÈS NOUS LE DÈLUGE..."*)

ЧОМУ ПЕРЕГОВОРИ З МОСКВОЮ Є НЕПЛІДНІ?

Відповідь на це питання подав — стисло й зрозуміло — по Берлінській конференції державний секретар Даллес. Він сказав в головному, що основне потягнення росіян **ніколи не полягає в тому, щоб відступитись хоча б на один фут на будь-якому місці, на якому їм удалось установитись.** Той самий імпас [illegible] но до мирної умови з Німеччиною. На той самий імпас західні потуги натраплятимуть на кожній наступній конференції з Росією.

Історія 20-го, а рівнож і 19-го сторіч доводить достойною мірою, що кожного разу, коли Росія на будь-якому конґресі чи то конференції згоджувалась поступитись чимсь із своєї награбованої здобичі, — це траплялось або після її воєнної поразки, або під загрозою мілітарної розправи. **Ніколи інакше!**

Сам лише ультиматум Німеччини на мирній конференції в Бересті 1918 р. змусив Леніна й Троцького зректись їхніх «прав» на Прибалтику, Польщу та Україну. Сама лише реклямація власних національних прав з боку Польщі, Фінляндії і України (1917 р.) та готовість цих країн добитися, вразі потреби, шанування їхніх національних потягнень збройною силою — змусила уряд Керенського до поступок.

Лише наявність британських ескадр у Мармуровому морі та енерґійне застереження з боку британського міністерства закордонних справ змусили Росію, за російсько-турецької війни 1877-78 р. та на Берлінському конґресі відступитись мимоволі від її проєктів стосовно до балканських країн та Дарданельської протоки.

Сама лише поразка Росії в Кримській війні 1855 р. змусила її зректись її претенсій на т. зв. Придунайські князівства (Молдавія та Валахія).

Лише подолавши Росію у війні, Японія спромоглась — на мировій [illegible]

Інших метод немає і ніколи не було, щоб змусити московсько всесвітнього ґанґстера повернути те, що він награбував був.

Такі є факти. Ці факти є потверджені історією, а рівно ж і подіями після 1945 р. та дещо спізненою заявою державного секретара США Даллеса, — то ж було б цікаво одержати від мужів, в чиїх руках лежить доля Заходу, відповідь на такі запитання:

1. Якщо зазначені вище факти вже були відомі західнім трансаґентам у Теграні, Ялті та Потсдамі, то чому вони відкрили Росії широкі двері до Европи та Азії?

2. А якщо ті факти усвідомлено лише так пізно натепер, — то в який спосіб провідники Заходу сподіваються відтиснути Росію назад поза Вислу й Дністер?

3. А якщо натепер Захід намагається скласти з Росією угоду, залишивши цій останній усі завойовані нею терени, — то чи при цьому береться до уваги, що така потужна Росія автоматично розчавить Европу за покоління наших дітей? Чи це не значить — «après nous le dèluge» (після нас потоп»)? Провідники сьогоднішнього Заходу не мають права затаювати перед своїми народами ясну відповідь на ті запити.

*) «Після нас (хоч) потоп...»

140 років з дня народження Т. Г. Шевченка:

Слово на сторожі

При читанні Шевченкового «Кобзаря» кидається відразу увічі його простота. Усе в ньому просте й ясне. В цьому його велика подібність до Святого Письма, яким так завзято зачитувався через ціле своє життя Шевченко. Але не тільки в цьому лежить подібність. Вона міститься і в тому прямо не самовитому розкриванні вічних правд буття українського народу, які призабулися по зруйнуванні Січі і щойно Шевченко їх наново пригадав. Ця пригадка стала так переконливою, що відразу захопила цілий народ і пройшла крізь його душу всевипалюючим пожаром, щоб вона вийшла з нього чистою як алмаз.

Біблійні пророки — цілюща криниця для людства, Шевченко — не вичерпаний для українського народу. Це зрозумів вже він сам ще за свойого життя, бо ж він сказав, що на сторожі біля свойого поневоленого народу поставить полум'янне слово для всіх часів. Тим то сьогодні по Шевченкові не можливе вже ніяке забуття своєї бувальщини. Вона на кожному кроці і при кожній нагоді говорить до нас простотою природніх законів, які заставляють нас відкидати всі забріхані й утопійні заклики, бо ж Шевченко охопив їх ясністю свойого генія і вказав на незмінний шлях нашого історичного походу. На ньому неможе бути ніякого схиблення хіба лише через свідому зраду. Та зрадниками можуть бути тільки звироднілі одиниці, загал же залишається завжди вірний своїм переконанням і цілям.

Нині наша вітчизна ще далі поневолена. Її найбільша трагедія полягає в тому, що наш спадщинний ворог намагається змінити її історичну душу на іншу — нікчемну. При цьому не залишається не займаним і Шевченко, до якого додається щораз наново якийсь брехливий московський коментар. З лицарського народу і лицарського барда робиться нікчемних рабів, що з радістю буцімто сприймають чужинецькі ярма. Завдання нашої історичної ролі тут на еміґрації полягає між іншим в тому, щоб ми зберегли національно-непорочною душу хоч поцейбічної частини нашого народу і щоб ми зберегли Шевченкове сторожке слово в тій святості, і безпосередньості, і правдивості, в якій він передав нам його. Це ж бо, без перебільшення можна нині твердити, що світогляд Шевченка — це перший і до тепер направду найповніший вияв українського націоналізму. Тому він такий небезпечний для наших історичних ворогів і тому він такий близький кожному українському борцеві за національну свободу.

Старовинні спартанці визначували однаковою мірою вагу героїв і героїчних співаків, що співом і музикою загрівали їх до переможних боїв. Тим то досить зрозуміло було з їх боку, як вони одного разу вислали вдопомогу своїм союзникам замість озброєного відділу одного поета-співака. Спартанський спів був не менше потужною зброєю як меч їх борців. Шевченкове слово — це бойовий меч усіх українських поколінь, що вже прийшли по ньому і ще прийдуть, бо ж для них усіх писав він свій Заповід, щоб наша земля **своєю** стала, а

(Закінчення на 6. стор.)

СТЕПАН БАНДЕРА

Командир - провідник

(СЛІДАМИ СЛ. ПАМ. РОМАНА ШУХЕВИЧА)

I.

Постать сл. пам. Романа Шухевича — одна з найвидатніших у цілій історії націоналістичного революційно-визвольного руху, а в переломових етапах останнього двадцятиріччя — її символ і дороговказ. Роман Шухевич відограв важливу ролю в розвитку руху в попередніх його періодах, а на найважливішому відтинкові — від початку останньої війни посьогодні — надав йому напрям і безпосередньо ним керував.

В тридцятих роках, від I. Конґресу ОУН до 1933 р., в революційно-визвольному підпіллі на Західніх Українських Землях ішов внутрішній змаг за зміст, форми і організацію дальшої визвольної боротьби. Після майже десятилітнього періоду боєвої діяльности УВО (Української Військової Організації) вступила в дію Організація Українських Націоналістів. Почався змаг між двома тенденціями та суперечки, не раз в гострих формах, між їхніми речниками й сторонниками. Серед членства вже загально утвердилась була свідомість, що далі зводити революційну дію лише до бойових форм недоцільно, як недоцільно залишати політичну ділянку боротьби існуючим леґальним партіям опортуністичного напрямку, — натомість необхідно розгортати широку революційно-політичну акцію і творити підпільну ідеологічно-політичну організацію з націоналістичною ідеологією та революційно-визвольною політичною концепцією. В тому відношенні, щодо потреби творення на ЗУЗ Організації Українських Націоналістів, не було ще ані сумнівів, ані суперечок.

Питання стояло інакше. Одна течія заступала організаційний і дійовий паралелізм УВО-ОУН. Обидві організації мали б існувати окремо, з розмежованим полем, формами й методами дії, тільки в самому проводі мала б бути координація.

ОУН, ведучи ідеологічно-виховну, політичну й пропаґандивну роботу в дусі самостійництва й революційного націоналізму, але не пов'язану організаційно з революційно-бойовою УВО та її актами, помимо нелеґальних, підпільних метод дії і форм праці — повинна б мати в умовах польської окупації вільніше становище і ширші можливості розвитку.

Друга течія заступала концепцію послідовного уодностайнення революційно-визвольного руху під кожним оглядом. Вся боротьба повинна б мати, як основу, одну ідеологію, програму, одну визвольну політичну концепцію. Всі форми боротьби, в ідеологічній, національно-політичній, пропаґандивній, виховній, мілітарній та бойовій ділянці — повинні проходити за одноцілим пляном, одна одну посилювати, доповнювати. Це забезпечується одностайною революційною ідеологією — УВО, як один його значення і вартости щойно через ідеологічно-політичну під- і надбудову, — повинна б стати військовобойовим відділом ОУН.

В змаганні цих двох течій перемогла концепція уодностайнення. Особливе значення в тому мала постава Романа Шухевича. Він, один з найвизначніших активних бойовиків, членів УВО, мав великий моральний вплив на ряди увістів. Прихильники окремішности й паралелізму УВО-ОУН намагались приєднати на свій бік Романа Шухевича та висунути його, як головного речника. Але в нього більше заважило розуміння потреби дальшого розвитку визвольного руху, ніж особисті приятельські взаємини. Він, український націоналіст з глибин власних переконань та за своєю лицарською вдачою, дивився далеко вперед і питання поточної діяльности розглядав в аспекті плянів на далеку мету. Роман Шухевич, бойовик УВО, вже тоді передбачав шляхи широкого розгорнення революційно-визвольного руху ОУН, яка мала статись і сталась дальшим вивершенням УВО, взявши в себе її саму і її традицію, боротьбу, надбання і кадри. Переломовий етап у розвитку революційно-визвольного руху на ЗУЗ закінчився добрим вислідом — повним організаційним, дійовим і ідейним уодностайненням УВО-ОУН. Головні ділянки дотогочасної діяльности УВО — бойові акції і військова виховно-вишкільна праця — стали референтурами ОУН. Це сталося в 1933 р. В Крайовій Екзекутиві ОУН на ЗУЗ військовим референтом став сл. пам. Михайло Колодзінський, а після його виїзду за кордон — сл. пам. Дмитро Грицай — ґен. Перебийніс. Бойовим референтом був сл. пам. Роман Шухевич-Дзвін.

Дальший розвиток подій взяв до уваги правильність тієї течії, за якою став Роман Шухевич. Таке закінчення процесу дало націоналістичному рухові на ЗУЗ велику розгінну силу, допомогло розлитись широким річищем від визначних бойових актів до політично-революційних акцій з активною участю широких народніх мас, а одночасно поглибити ідейно-політичний зміст та зміцнити організаційно-дійову спаяність.

*

В останніх роках перед початком другої світової війни ОУН на ЗУЗ переживала нову кризу. Націоналістичний рух здобув великий вплив серед тієї галузі українського народу, зактивізував народні маси до чинної боротьби з окупантом революційними методами. Організація, загал її дійових кадрів, набули великої розгінної сили до розгортання чимраз ширшої революційної боротьби. Але тодішній Провідник Крайової Екзекутиви ОУН на ЗУЗ протиставився тому, ведучи роботу за лінією припинення революційних акцій, не тільки бойового, але й масового політично-революційного та пропаґандивного характеру. В зв'язку з цим та з деякими іншими явищами, постала поважна криза обурення і недовір'я в рядах Організації на ЗУЗ до Крайового Проводу, в наслідок чого виникла необхідність персональної зміни.

Тоді провідний актив ОУН на ЗУЗ однодушно виявив бажання, щоб провідництво Крайовою Екзекутивою ОУН на ЗУЗ взяв Роман Шухевич, Бойовий Референт попередньої Крайової Екзекутиви, що недовго перед тим вийшов з в'язниці, після засуду в львівському процесі. Всією своєю попередньою діяльністю в УВО і ОУН, своєю поставою та виявленими прикметами непохитного й рішучого провідника-націоналіста, дуже здібного і меткого організатора, рішучого бойовика, — сл. пам. Роман Шухевич здобув собі повне довір'я, авторитет і відданість йому в кадрах Організації та серед українського громадянства, що стояло близько до боротьби ОУН. Тому ОУН на ЗУЗ з вірою й упевненням очікувала, що Роман Шухевич-Дзвін поведе її твердим, але правильним шляхом посиленої революційної боротьби на всіх ділянках, так, як цього вимагала тогочасна політична світова ситуація і зокрема ситуація, яка витворилась на Західніх Українських Землях. Зрештою цього прагнули Організація й народ. Так само Вождь ОУН, сл. пам. полк. Євген Коновалець, гаряче бажав, щоб Провідником ОУН на ЗУЗ став Роман Шухевич, якого він цінив дуже високо, мав до нього повне довір'я і симпатію.

Роман Шухевич підкорився тому загальному покликові Організації та погодився взяти той відповідальний і важкий пост, хоч йому було це зробити важче, ніж кому іншому. Він був уже повністю розконспірований, докладно відомий ворогові. Після виходу з тюрми, безупинно слідкений органами ворожої поліції, він змушений був шукати і застосувати цілком нові, вдосконалені методи підпільного побуту й дії, щоб його дальша революційна діяльність, зокрема керівна, не була відразу розкрита ворогом. Саме це він і заплянував та підготовляв. Але не дійшло до здійснення тих плянів. Роман Шухевич не перебрав провідництва ОУН на ЗУЗ через те, що дотогочасний Провідник Крайової Екзекутиви ОУН на ЗУЗ не погодився на передачу функцій таким способом, який забезпечував би законспірованість дальшої персональної обсади на тому пості.

Все ж таки саме рішення про те, що Роман Шухевич мав стати Провідником КЕ ОУН на ЗУЗ, мало вирішальний позитивний вплив на дальший розвиток Організації і її діяльности на ЗУЗ. Злам був доконаний. Разом із вирішенням про необхідну персональну зміну на пості Крайового Провідника, був перерішений теж плян, напрям і стиль дальшої діяльности. Замість кволости, застою, внутрішнього замкнення і неактивности назовні, мусив прийти той курс, який заступав і уосібнював Роман Шухевич: рішуча, динамічна активність, бойовість, широкий розмах в революційній діяльності, безкомпромісовість і прямолінійність у самостійницькій політиці, ідеологічна чистота й чіткість, а передусім — правда, тобто, однозгідність діла з словом, виметення фразеологічної облуди. Того зламу, якого прагнули, але не могли добитись інші численні провідні діячі ОУН на ЗУЗ, довершив Роман Шухевич самим рішенням — згодою перебрати пост Крайового Провідника.

На це керівне становище прийшли провідники того самого духу, того напрямку й стилю в революційно-визвольній боротьбі, що й Роман Шухевич. Найперше сл. пам. Тураш, а після його досі невиясненої загибелі в поворотній дорозі до Краю з конференції з Проводом ОУН за кордоном, — Крайовим Провідником ОУН на ЗУЗ став його заступник сл. пам. Володимир Тимчій-Лопатинський. За короткий час вони направили розвиток і боротьбу ОУН на ЗУЗ на такий шлях, яким мав її повести Роман Шухевич. Завдяки тому Організація на Західніх Землях увійшла в період 2. світової війни зміцнена, динамічна, підготована до широкої збройно-політичної революційної боротьби. Її провід — Крайова Екзекутива — енерґійно схопив у руки ініціятиву й кермо. Крайовий Провідник Тимчій-Лопатинський, його Військовий Референт сл. пам. Кремінський та інші провідники з Крайової Екзекутиви на початку війни підготували й повели ОУН на ЗУЗ до широких революційно-партизанських дій, до сильного піднесення й вияву національно-державницьких прагнень широких народніх мас на переходовому етапі зміни окупацій на ЗУЗ, а опісля — до покладення міцних основ під безпосередню революційну боротьбу з головним ворогом України — з большевицькою Москвою .

(Закінчення на 6. стор.)

ПРОФ. ГР. ВАЩЕНКО

Комунізм як система тиранії і терору

«Найдемократичніша в світі» сталінська Конституція, ґарантувала громадянам СССР свободу слова, сумління, зборів.

Але це, як скоро потім виявилось, була звичайна большевицька провокація. Мета її була подвійна: привернути до большевизму людей, що перебувають поза «залізною заслоною», і виявити «ворогів народу», щоб потім їх знищити.

Вкінці 1936 р. вийшла сталінська конституція, а в 1937 р. розпочалась страшна «єжовщина», що в катівнях НКВД і концентраційних таборах жорстоко знищила численні мільйони жертв і серед них навіть багато комуністів, що чимсь були підозрілі для Сталіна і сталінців.

В цю розставлену большевиками пастку потрапило багато людей, що їх, здавалось, мусів би навчити майже двадцятилітній досвід перебування в «найщасливішій країні світу.»

Яскравим прикладом цього, між іншим, може бути український письменник Дмитро Бузько. До революції 1917 р. він, як політичний в'язень, перебував у Сибірі на засланні. Повернувшись в 1918 р. на Україну, він брав активну участь в українських визвольних змаганнях і був посланий в Данію, як представник УНР. Там він перебував до 1922 р. Коли наші визвольні змагання були придушені большевиками, що міцно запанували і на Україні, Бузько думаючи, що боротьба закінчилась, повернувся на Україну і дістав посаду викладача в Кам'янець-Подільському сільсько - господарському інституті. Але скоро він помітив, що за ним пильно слідкують чекісти. З метою врятувати себе, він починає робити заходи, щоб переконати большевицьку владу в своїй льояльности до неї: пише большевицького змісту сценарії, оповідання, фантастичні романи. Але він відчуває, що над ним весь час висить Дамоклів меч, що кожної ночі він може бути заарештований і розстріляний. З горя він починає сильно пити...

І ось виходить сталінська конституція. Бузько ніби вдруге на світ народився. Радости його не було кінця, і він з великим захопленням вилив її в своїй промові на зборах письменників. Розхваливши до небес «найдемократичнішу в світі конституцію», він в екстазі вигукнув: «Коли б тепер помилився навіть ґеніяльний Сталін, ми мали б право вказати йому на його помилки». Цим Бузько виголосив собі смертний вирок. НКВД не відразу заарештувало його. Воно довго гралося з ним, як кіт з мишею. Можливо, що воно хотіло таким способом, через Бузька, затягнути в пастку ще декілька жертв. Але кінець-кінцем Бузько був заарештований і знищений.

Прихильники комунізму на еміґрації, не бувши в силі заперечувати факти страшного терору й тиранії в СССР, всю провину за них складають на Сталіна. Важко припускати, щоб вони самі вірили цьому крутійству. Але їм можуть вірити ті, хто не відчув на собі того жаху большевицького панування і не знає як слід комуністичної системи взагалі і поглядів Леніна зокрема... Терор і тиранія виникають із самої природи комунізму. Безпосередньою основою їх є вчення про людину, як суто матеріяльну річ, про клясову боротьбу і про комуністичну мораль. Комунізм є послідовно матеріялістична система, що все буття зводить до матерії і заперечує існування будь-якого духового нематеріяльного первня. Зокрема він заперечує існування душі, як духової нематеріяльної субстанції. Саму свідомість, що явно має нематеріяльний характер, він трактує, як властивість високо-організованої матерії, що з'являється на вищих ступнях розвитку органічної природи в зв'язку з розвитком нервової системи.

Отже людина, відрізняючись рівнем свого розвитку від мінералів, рослин і тварин, в основному є така ж матеріяльна річ, як і все, що існує в природі. Звідси й вартість її відносна, а не абсолютна. Цю думку, цілком в дусі комунізму, висловив Сталін в одній із своїх промов в 1934 р. Бажаючи підкреслити високе становище людини в СССР, він сказав: «Людина — це є найцінніший капітал». Але цінність капіталу дуже відносна. Напр., до большевицької революції в Україні можна було за карбованця купити 24 кг. жита, а в 1921 р. одна хлібина на базарі коштувала 5 мільярдів карб. Так само й людина в СССР. Сьогодні вона ударник, одержує ордени й нагороди, бо вона потрібна большевицькій владі і комуністичній партії, а завтра вона — «ворог народа», і її розстрілюють у катівнях НКВД або засилають на каторгу, кудись на Колиму.

Заперечуючи абсолютну вартість людини, як людини, комуністи разом з тим заперечують і свободу її. Людина, як усе в бутті, підлягає незмінним законам «діялектичного розвитку». Щоправда, основоположники й теоретики комунізму не відмовляються від самого терміну «свобода». Але вони розуміють свободу, як усвідомлену «необхідність» (конечність). А конечність — чи усвідомлена чи не усвідомлена — все ж таки залишається конечністю.

Заперечуючи свободу людини, комунізм тим самим перекреслює всі досягнення культури щодо прав особистости, бо всі вони базуються на засадах свободи, на визнанні того, що людина, як така, бувши членом суспільства, є в той самий час мета в собі.

Другою основою большевицької тиранії й терору є вчення про клясову боротьбу. На думку теоретиків марксизму-комунізму, клясова боротьба є рушійною силою в історії людства. В клясовому суспільстві вона провадиться безперестанно і від часу до часу, за другим законом діялектики — переходу кількости в якість — вибухає в формі революції, що спричинюється до нових форм виробничих стосунків і до прогресу людства. Тому Ленін розглядає марксистське вчення про клясову боротьбу, як велике досягнення соціології. («Економічний зміст народництва», т. 1).

Тому комуністи завжди розпалювали й розпалюють клясову боротьбу. Так Ленін у 1901 р. писав: «Реальне політичне виховання робітничим масам може дати лише всебічна участь їх в революційному русі, включно до громадської війни з захисниками політичного і економічного рабства (Зібр. твори, т. IV, ст. 148).

З ученням про клясову боротьбу міцно пов'язане вчення про диктатуру пролетаріяту, при чому — диктатуру озброєну. Про це з цілковитою відтвертістю писав Ленін у своєму зверненні до мадярських робітників: «Щоб знищити кляси, потрібний період диктатури однієї кляси, а саме — тієї з пригнічених мас, яка здібна не тільки скинути експлоататорів, не тільки здавити нещадно їх спротив, але й пірвати ідейно з усією буржуазно-демократичною ідеологією, з усім міщанським фразерством щодо **свободи** (підкр. нами) і рівности взагалі» (Зібр. твори, т. XXIV, ст. 315).

А коли взяти до уваги, що «авангардом пролетаріяту» є комуністична партія, то їй, властиво, і належить диктатура. Беручи ще до уваги вирішальну ролю вождів зокрема «головного вождя» в комуністичній партії, диктатура пролетаріяту обертається на диктатуру Леніна, Сталіна, Маленкова чи якогось іншого тирана, що захопив у большевицькій державі владу в свої руки. Цю диктатуру аж ніяк не можна порівняти з диктатурою, що тимчасово застосовувалась в Римі за часів великої воєнної небезпеки.

За своїм обсягом, комуністична диктатура має до краю тоталітарний характер, бо їй підлягають не тільки поведінка й діяльність кожного зокрема громадянина, а й його думки й настрої, навіть тоді, коли він не пропаґує їх. Щодо жорстокости комуністичної диктатури, вона перевищує все, що до цього часу знала історія. Це є нечувана ще в світі тиранія.

Третьою основою маркситсько-комуністичної тиранії й насильства є комуністична мораль. Вчення про неї логічно виникає з учення про клясову боротьбу. Марксисти рішуче заперечують існування загально-людської моралі. Кожна кляса в суспільстві має свою мораль. Енґельс в «Антидюрінґові» пише, що в сучасному суспільстві існують три системи моралі: 1) християнсько-февдальна, 2) буржуазна, 3) пролетарська. Кожна з цих систем відбиває погляди й інтереси тих кляс суспільства, що створили її. Зміст пролетарської, себто комуністичної, моралі розкриває молоді Ленін у своїй «Промові на 3. з'їзді комсомолу». Заперечуючи існування понадклясової моралі і злобно очорнюючи християнську мораль, Ле-

(Закінчення на 6. стор.)

ЗИНОВІЙ АЛЬТА

Нове переселення в СССР

КАМПАНІЄЮ «ДОБРОВІЛЬНОГО» ВЕРБУВАННЯ КОМСОМОЛЬЦІВ У ГЛИБИНУ СССР МОСКВА ХОЧЕ ЗМІЦНИТИ СВОЇ ЕКОНОМІЧНО-ВІЙСЬКОВІ ТА ІМПЕРІЯЛЬНО-КОЛОНІЗАЦІЙНІ ПОЗИЦІЇ

Майже вже рік по Сталінові маленковська влада заливає підсовєтський нарід повною парою «добровільне» переселення в далекосхідні простори азійської частини СССР.

Переселенські відділи обласних управлінь сільського господарства західних земель України від довшого часу оголошують через радіо про «можливість» добровільного переселення селян в Приамурський край, на Сахалін і ін. Оголошення подають умови переселення та пільги, що ними наділяє совєтський уряд переселенців. Між іншим пільги дуже великі, які дійсно можуть заохочувати селянство до переселення.

Треба зазначити, що оголошень про можливість переселення для українців, мешканців східніх земель не подавалось. Та добровільне переселення серед українців західніх земель України успіху не мало....

10 лютого ц. р. ЦК КПСС опублікував звернення до всіх виборців у Верховну Раду СССР. У зверненні говориться: — «... Партія ухвалила низку заходів для скоршого піднесення розвитку сільського господарства та спрямувала 100 тисяч спеціялістів у колгоспи, МТС і радгоспи. Але це лише початок, лише перші кроки у великій справі крутого піднесення сільського господарства... Тепер є одним з найголовніших завдань — опанування цілинних земель та перелогів в східніх та південно-східніх районах СССР, а ця праця вже партією та урядом розпочата. Таке опанування дасть величезну можливість збільшити посівні площі під зернові культури... А це визначає збільшення не тільки хліба, але й товщів, м'яса, масла і інших продуктів тваринництва». І як відповідь на те звернення раптом ... в Москві 22. 2. ц. р. відбуваються величезні урочисті збори комсомольської молоді, присвячені від'їздові першої групи добровольців-комсомольців на працю в східні та південно-східні терени СССР (Амур, Алтай, Приамурський край, Сахалін, Казахстан) для опанування цілинних земель та перелогів. На зборах були присутні і найвищі достойники компартії та уряду: Маленков, Молотов, Хрущов, Ворошилов та інші. Вже це одно говорить, що збори були запляновані заздалегідь, з благословення ЦК КПСС та що вони призначалися для далекосяжних потягнень. Цікавим є й те, що на збори прибули представники-комсомольці від України та з Кубані.

Всі пропозиції на зборах, після промов вищих партійних достойників висувались від «низів». Перед вів «старший брат». Якийсь комсомольський секретар російської МТС Козулін запропонував зборам звернутися з закликом до молоді СССР їхати на «опанування цілинних земель та перелогів» східніх та південно-східніх теренів СССР. Виступав на зборах і представник комсомолу України — комсомолець Макаріївської МТС, Київської области, Діхтяренко, що привіз аж в Москву привіт від від'їжджаючих з Київщини комсомольців до Казахстану.

Від цього дня і розпочалась галаслива чергова пропаґанда навколо «невідкладного» завдання партії — опанувати цілинні землі.

Чергова кампанія точно провадиться так, як провадилась вона з «добровільним» спрямуванням 100 тисяч комсомольців після березневого пленуму ЦК КПСС. Комсомольці «добровільно» тисячами подають заяви до райкомів та обкомів комсомолу з проханням спрямувати їх на роботу в далекі терени для спанування земель. Те ж саме робили й спеціялісти, які приходили «добровільно» до райкомів партії і «добровільно» подавали заяви, щоб їх спрямували до праці у колгоспи, МТС та радгоспи. Фактично ж спеціялістів викликав райпартком та наказував їм їхати на село, інакше... відомо всім, що розумілося під тим словом «інакше»... Напевно Сахалін! Те саме тепер робиться і з комсомольцями. Ця техніка совєтської «добровільности» вже відома.

Нас мусить цікавити, що за тим всім ховається? Які цілі переслідує «добровільне» опанування Сходу та південного Сходу СССР.

Справа з розв'язанням збіжжевої проблеми в СССР зайшла в сліпий кут і стоїть дуже гостро. Хоч Маленков і заявляв на 19 з'їзді партії, що — «збіжжева проблема, яка рахувалась в СССР найбільш гострою та поважною, вирішена з успіхом остаточно і безповоротно» — але воно так не є. Отих леґендарних 8 мільярдів пудів збіжжя, про які говорив ще Сталін — в СССР не існує. Про це свідчить навіть сам спосіб визначення врожаю. Врожай визначався на основі «Актів вигляду на врожай». Ці акти й давали, за Сталіном, 8 мільярдів пудів збіжжя. Але акти були лише звичайним замилюванням очей перед урядом, або кажучи по совєтському «очковтірательством». Такі акти згодом заперечив сам Маленков, заявляючи, що урожай треба підраховувати не на пні, а у шпихлірах колгоспів та радгоспів. Така заява прямо стверджує, що в СССР до 8-ми мільярдів пудів хліба ще дуже далеко. Зрештою, Хрущов на вересневому пленумі ЦК КПСС сказав, що збіжжева проблема в СССР розв'язана тільки так, що дозволяє в основному забезпечувати населення хлібом та виконувати експортні операції. Проте «основне» забезпечення хлібом населення відоме всьому світові, як відомо також і про експортні операції закордоном, — совєтський збіжжевий демпінг в 1933 році на світовому збіжжевому ринку.

Про збіжжеву проблему в СССР пише і журнал «Комуніст» за листопад місяць 1953 року. В статті «Питання розвитку збіжжевого господарства СССР» прямо говориться, що збіжжева проблема в СССР не розв'язана та що в розвиткові і розв'язанні збіжжевої проблеми в СССР надалі основну ролю відіграватимуть східні та південносхідні райони СССР. До тих районів і треба пересувати центри збіжжевої продукції, а для того потрібно в тих районах опановувати цілинні землі та перелоги, заселяючи великі простори населенням і організуючи величезні фабрики продукування сільськогосподарської продукції. Такими районами і є Приамурський, Алтайський край, Зауралля, Західній Сибір, Північний Казахстан.

Але, крім збіжжевої проблеми, яка за колгоспної системи зайшла в сліпий кут, справа полягає ще й в тому, що володарі СССР гарячково готуючись до неминучої війни, хочуть забезпечитися економічно і територіяльно. Безмежні тисячокілометрові простори і скупчувати основні види сільськогосподарської продукції. Цілком зрозуміло, що там не так будуть відчуватися і жахливі наслідки атомових бомб. Тим більше, коли будуть побудовані відповідні протиатомові захисні пункти, захисні військові споруди. Можна здогадуватись, що опанування величезних просторів на Приамур'ї, Алтаї, Казахстані — це поступове пересунення продовольчих невтральгійних центрів совєтської економіки та створення там основної продовольчої бази. Треба не забувати, що тепер у тих районах ведеться вже дуже інтенсивне вишукування земних і підземних покладів, розбудова промисловости, про яку в совєтській пресі майже не повідомляється. Москва враховує, що під час третьої світової війни вона може втратити такі збіжжеві райони, як Україна, Воронізчина, Білорусія, Поволжя.

Заохочення українців з Західніх Земель України ніякого реального висліду для Москви не дало. Українське селянство не має ніякого бажання покидати рідну землю, на якій селянин виріс, оросив її власним трудовим потом, скропив своєю кров'ю в боротьбі проти окупантів, у якій спочивають кістки його найближчих, яку він посідає тисячоліття.

Це примусило москалів удатись до іншої методи — методи «добровільности». Таку «добровільність» постановлено партією виявити комсомолові.

Запитується, чому якраз комсомолові? Може тому, що він є перший резерв компартії? Ні, тільки тому, що це є **молодь.** Вона їде до нових районів не на рік чи два. Вона фактично їде туди напостійно. Там вже житиме постійно, осяде ґрунтовно, буде розбудовувати власне родинне життя, вкорінюватись у чужий ґрунт, опановуватиме ще незаселений край. Молодь легше можна перевиховати, запалити, переконати. З молоддю їдуть партійці, партробітники, політаґітатори, комсорги, парторги та інші партпрацівники. В нових районах опанування молодь буде фактично ізольована від впливів своїх батьків, від впливів старшого покоління. Це дуже важливий фактор в справі виховання. Крім усього — Москва хоче мати з усього того молодого люду майбутні військові резерви, які у тому віддаленню вигідніше вишколювати.

Для Москви немає ніякого практичного сенсу переселювати в ті краї людей старшого віку.

Заініціював таку колонізацію «старший брат». Чи багато поїде у нові терени «старшого брата» — це питання інше. Але молодь поневолених Москвою народів мусить їхати першою. І не випадково на виїзд у глибину СССР на обробку землі першими «зголосились» комсомольці **Київщини.** Це свого роду теж політично-пропаґандивний трюк. За киевлянами тепер зголошуються комсомольці та молодь інших областей України.

Вся згадана кампанія має ще й чисто національні цілі. Москва жахається національно-визвольної революції поневолених нею народів, а в першу чергу України. Відірвання молоді поневолених народів від батьків, власної прадідівської землі, від сіл і міст, від джерела національного духу і традиції, від національної ідеї, — все це спрямоване на те, щоб знищити живучу національну душу.

Такі головні причини чергової кампанії «освоєння» цілинних і перелогових земель.

ПАВЛО ЧАЛИЙ

Політичне криводушництво

ЯК СУЧАСНИЙ «САМОСТІЙНИК» ВИСІК УЧОРАШНЬОГО «САМОСТІЙНИКА» І САМОГО СЕБЕ

В ч. 9 (215) «Українського Самостійника», від 28. лютого ц. р., який «підпорядкував себе волі Краю» і став на послух «законові» так званої Двійки, надруковано статтю під рубрикою «Криза Заходу» — «Хай би раз посмакували самі». Сама собою стаття не заслуговувала б, можливо, на окрему увагу, якби деякі моменти форми її поміщення не торкались такого суттєвого питання, як кардинальна зміна сучасного «Самостійника», супроти дотеперішнього, в оцінці постави української самостійницької публіцистики стосовно до політики Заходу.

Стаття порушує проблему оцінки політично-режимового стану деяких західніх демократій та їхньої **настави** щодо СССР в цілому і Росії зокрема. Ця оцінка зводиться до того, що такі західні держави, як Францію і Італію, а почасти й Англію, роз'їдає глибока криза, що устрій і політика тих держав-демократій укладена так, аби «менше працювати, якнайбільше балакати, якнайбільше отримувати і якнайкраще жити». Далі в статті обвинувачується Захід за його опортунізм у ставленні до Москви, за невикористання величезних можливостей протимосковського і протикомуністичного спротиву не-російських народів — Литви, Латвії, Естонії, Білоруси, України і т. і., гостро атакується одного з видатних провідників англійських лейбористів — Бевена, за його прямо таки аж прокомуністичну політику й дію. Скритикувавши таке становище західніх демократій, стаття ставить твердження, що немає і не може бути мови про дві свободи, вірніше, про поділ свободи на дві частини. Свобода є лише одна, неподільна. Стаття закінчується таким висновком: «... Для такої ролі дотичні панове в Лондоні, Парижі, Римі й Вашінґтоні, крім аґентур істотної допомоги зі сторони під'яремних совєтських націй не отримають так довго, доки Захід таки не рішиться на справді чесну визвольну політику».

Стаття, як бачимо, як стаття. Є в ній, як кажуть, і голова, і руки, і ноги. А головне — має вона зміст, якому відповідали всі дотеперішні політичні інтенції дотеперішнього «Українського Самостійника» та його редакторів і ширшого загалу читацтва та українського громадянства. Навіть більше: ці інтенції відповідають лінії всього українського визвольно-революційного руху, лінії крайового революційного підпілля, збірно кажучи — лінії Краю. Бо ж уже в друкованих у попередніх числах «УС» матеріялах революційно-визвольного підпілля політика західніх демократій стосовно до московсько-большевицької імперії піддавалось гострій критиці. Зрештою — весь шлях від Потсдаму до Берліну, а тепер аж до Женеви (передбачувана конференція п'яти в Женеві) дає повні підстави для критики стану й ведення політики Заходу.

В сучасному «Самостійнику» справа набула іншого звороту. Згадана стаття «Хай би раз посмакували самі», поперше, вміщена як дискусійна, а подруге, на вступі подане ось таке «Від редакції»:

«Від одного відомого українського публіциста, який хвилево (?) не бажає бути названий, отримуємо до публікації дискусійну статтю, з якою Редакція «УС» **не погоджується».** (Підкр. «УС»).

Отже, редакція «УС» у теперішньому її виданні, «з волі Батьківщини», не погоджується навіть із дискусійно вміщеною отакою статтею, тобто не погоджується з усім тим, що в «УС» було дотепер писане, плекане, пропаґоване, вимагане і т. і. Якщо до цього додати ту обставину, що на таких самих позиціях, які вказані в статті, стояв дотепер і справді відомий публіцист п. Зенон Пеленський, який тепер «підкорився волі Краю» та є головним редактором сучасного «Самостійника», то постає питання: як розуміти ось таку маніпуляційну ґазетну «штучку»? Стаття підписана «О. Х»., але весь її стиль, дух і напрям, як ми знаємо з преси, не кого іншого, а таки відомого публіциста п. Зенона Пеленського. Як же так нагло можна змінювати весь свій політичний курс та перекреслювати, заперечувати самого себе і інших?

Ми дуже добре розуміємо, що редакція сучасного «Самостійника», вкупі з її головним редактором, могла зробити це лише під тиском «демократичної», «вільної» цензури сепаратного «проводу» націоналістів за кордоном, бо, мовляв не можемо наставляти проти українського визвольного фронту весь західній демократичний світ, мусимо мати в ньому свого союзника, і т. і. Але й ті обставини не виправдують згаданого виступу і не дають підстав, щоб не назвати це політичним криводушництвом.

ЗЕНКО

Повстанським шляхом

(СПОМИН)

Примусова переселенча акція, яку безоглядними методами переводив окупант на Закерзонні, перебувала в повному розгарі. Ця акція, вкупі з її методами. була добре відома командуванню УПА, яке діяло на цих теренах, і відповідно до того були запляновані різні протизаходи з метою охорони місцевого українського населення та належної відплатної акції проти ворога. Детально розроблено широкий плян, з узглядненням дій поодиноких відділів та груп, які залишались на місцях або переходили в інші терени для переведення різних акцій.

В нашому спомині ми обмежимось описом одного фраґменту з запляннованих і переведених в життя дій УПА на цьому терені. Відділ, в якому брав участь і автор цього спомину, дістав завдання піти в запілля ворога в польський терен, відтяжуючи таким чином інші терени дії УПА та відвертаючи увагу ворога в інший, нам вигідніший напрям. Дальшим важливим завданням нашої групи було зробити замішання в запіллі ворога, приділюючи при тому належну увагу всяким пропаґандивним акціям.

Наша група, яка дістала окреме призначення і відходила в чужі терени, начисляла біля п'ятдесяти осіб. Туди входив Штаб Окружної Служби Безпеки, члени Політичного Відділу, Технічного Звена, члени сітки ОУН (провідні), боївка Окружної Служби Безпеки та частини з районових боївок. Цю пробойову групу очолив окружний командир СБ д. З. Забрано потрібні, наперед приготовані для тієї акції речі, як от міни, пропаґандивний матеріял і т. і. 13. червня 1947 р. відділ покинув У. — столицю УПА-Північ — і терени дотеперішніх дій та подався в західньому напрямі. Пройшовши Кадлубісками, попри містечко Ляців, де в рр. 1943-44 нерідко відбувались завзяті бої з польськими відділами АК, через Криніце, біля міста Замосьць, Адамівку, Качурки, Бондиж і Гуту Стару, ми увійшли в комплекс Білгорайських лісів.

Вже під час нашого рейду ми переводили різні менші акції, як роззброювання польської поліції, уряджування пропаґандивних мітинґів для населення і т. і., проте ціла наша увага була спрямована на акцію більшого розміру. В місці нашого нового постою, тим разом вже в Білгорайських лісах, ми почали плянування акції більшого маштабу, яка б належно провчила ворога, що під цю пору ославлявся своїми терористичними діями над українським населенням.

На цьому новому терені ми заплянували і перевели успішно в життя акцію на пасажирський поїзд на лінії Львів—Рава Руська—Белзець—Краснистав—Люблін—Варшава. Розглянувши низку плянів для цієї акції, ми вибрали один з них, який видавався нам найкращим. На відтинок залізничного шляху Майдан Непр—Звежинец було вислано розвідкову групу, якої завданням було збирання потрібних інформацій, підшукання відповідного терену і плянування способу задержання поїзду.

Розвідкова група, яка складалася з трьох людей, досліджуючи терен, стрінула вартівника, що стеріг залізничного шляху, від якого дістала дуже вартісні інформації, пляни їзди поїздів та залізничні петарди, які спеціяльно призначені для здержання поїзду у вийняткових випадках. З усякої розвідки і інформацій, що їх дав згаданий залізничний вартівник, ми дізнались, що в кожному пасажирському поїзді, звичайно, їде кількаособова залога членів польської Служби Безпеки, або принагідні вояки-відпускники. Залізничника придержано і забрано його уніформу, яка потрібна була для маскування при здержуванні поїзду.

Вчасним ранком ціла наша група наближалась до залізничого шляху, підшукала найвигідніше становище в байраку на закруті, на рейки вмістили залізничні петарди і з нетерпеливістю очікували на поїзд, що на нього скерована була наша ціла акція.

Неділя ранком. Час тягнувся в безконечність, хвилини здавалися вічністю. Командир нашого відділу розділив людей на групи, даючи їм окремі доручення і індивідуальні завдання. З цілої групи вибрано людей з найкращою зброєю і в найкращих польських військових одностроях. Більшість одностроїв виглядала навіть дуже порядно й охайно. Споміж цієї групи командир призначив десятьох бійців, які мали перевести перевірку документів у поїзді. Решту розташовано по обох сторонах залізничного шляху для охорони і для внеможливлення комунебудь утекти з поїзду. Застави були так розставлені, щоб у випадку спротиву з сторони подорожніх чи евентуального війська та поліції можна було взяти їх у перехресний вогонь скорострілів.

По довгих хвилинах очікування дався чути протяжливий свист льокомотиви поїзду, який якраз виїздив з останньої стації. Серця бійців стрепенулись. Радість охопила їх і кожен нетерпляче вдивлявся в сторону, з якої мав надійти поїзд. Один з бійців, в уніформі польського залізничника, стояв посередині шляху, вимахуючи червоним прапорцем. Із закруту з'явилася льокомотива, на якій видніла величезна червона зірка. Бійці міцніше стиснули зброю в руках. Всі чекали на хвилину, коли поїзд наїде на петарди й задержиться. І справді, в цю мить дались чути короткі детонації і поїзд зупинився. З вікон ваґонів виглянули десятки голів пасажирів, які, почувши вибухи петард і раптову зупинку поїзду, причували, що щось не в порядку.

Бійці наблизились до поїзду. Двоє з них, згідно з дорученням, миттю увійшли до кабіни машиніста, частина вскочила до ваґонів, негайно починаючи перевірку особистих документів, а решта тримала стійки по обох сторонах поїзду. Але, увійшовши до одного з ваґонів, група, яка перевіряла документи, із здивуванням побачила в ньому повно польської поліції, яка, як згодом виявилось, була варшавською спец-поліцією, одягненою в чорні однострої та з однаковою автоматичною зброєю. Зденервовані до крайніх меж, бачачи своє безвиглядне положення, вони, на рішучий заклик-наказ повстанця «руки вгору, здати зброю», всі як один підійняли руки вгору, кидаючи геть автоматичну зброю та пістолі. Те саме зроблено з поліцією в інших ваґонах.

Роззброєних поліцистів випроваджено на поляну перед поїздом. В міжчасі з інших ваґонів виведено ще кільканадцятьох польських вояків та одного капітана спеціяльних відділів, що останніми днями брав участь у протиукраїнській виселенчій акції і вславився своєю небувалою жорстокістю, а тоді, користаючи з відпустки, їхав у Варшаву до своєї нареченої. Ще у ваґоні він пробував замаскувати себе як цивільна особа, заховуючи свій пас із пістолею, блюзу й шапку. Однак бачне око повстанця запримітило це, і його здемаскувало. Крім війська й поліції, на поляну виведено всіх пасажирів, серед яких було чимало студентів з Варшави, що поверталися з похорону майора польського війська, який згинув в акції проти УПА в районі Белзця.

Відібрану в поліцаїв та війська зброю віднесено на сторону, а їх са-

(Закінчення на 6. стор.)

ГРИГОРІЙ ВАЩЕНКО

Моя зустріч з Бандерою

В кінці серпня 1950 р. група упівців і сумівців, що розташувалась табором у лісі під Міттенвальдом, запросила мене прочитати їм декілька викладів. Як проводиря, вони надіслали до мене в Мюнхен студента УВУ М. Коли потяг наближався до Міттенвальду, ми з п. М. вийшли на коридор і милувалися чудовим гірським краєвидом.

На передостанній перед Міттенвальдом станції потяг зупинився і якийсь час стояв.

— Знаєте що? — звернувся до мене п. М.: — Табір розташувався ось під отією скелею. Тут напевно близько... Ходім пішки!

І ми пішли. Але «близьке» виявилось дуже «далеким». Не менше, як 2½ години, ми то підбирались на гори, то спускались у долини. Доводилось переходити гірські потоки або спускатися з крутих гір, ковзаючись по дрібному камінню... Нарешті дійшли. Я прочитав двогодинний виклад і пішов у шатро, щоб відпочити.

— Пане професоре, — звернувся до мене один сумівець, — скоро вже вечір... треба буде лягати спати, а тут Вам незручно. Краще буде, як ми Вас відведемо до табору в Міттенвальд... Там Ви собі спокійніше відпочинете.

Вже вечоріло, як ми прийшли до табору в Міттенвальд. В канцелярії мене зустріли дуже привітно. Один із таборян повів мене в кімнату для гостей і вказав мені ліжко, на якому я міг заночувати. Я відразу ж роздягся і ліг... Пройшла година, а може й більше. В кімнату увійшов знайомий мені «професор» Ш. і рішуче заявив:

— Пане професоре, Ви зайняли моє ліжко... Я зараз лягаю спати.

— Де ж тоді мені лягти? — запитав я.

— Ось там у кутку стоїть розкладне ліжко, — можете лягти на ньому.

Сперечатися з паном «професором» не було жадного сенсу. Я розставив ліжко, положив собі під голову пачку і ліг, прикрившись маринаркою.

Пройшло якихсь півгодини. В кімнату увійшов незнайомий мені чоловік. Обличчя його я не бачив.

— Пане професоре, — звернувся він до мене: — Вам дуже незручно лежати. Я зараз принесу Вам постіль. — Через декілька хвилин він повернувся з подушкою, коцем і простирадлом, постелив мені постіль і, коли я ліг, старанно укрив мене коцем, ретельно підгортаючи його під мене. В його руках я відчув велику душевну теплоту і уважність. Другого дня ранком «професор» Ш., що спав в одній кімнаті зі мною, звернувся до мене з запитом:

— А знаєте, хто до нас учора увечері приходив?

— Ні, не знаю.

— Приходив Бандера.

Це було для мене приємною несподіванкою. Перед тим я чув про Бандеру, як про надзвичайно жорстоку людину, безоглядного диктатора. Тепер у мене не було сумніву, що все це вигадки. Я ніколи не можу припустити, щоб людина, що виявила вчора таку людяність і чулість, могла бути жорстокою.

Так само вона не може бути диктатором, коли під диктаторством розуміти безоглядне прагнення підкорити всіх і все своїй волі. Він може бути керівником, але не диктатором... Крім того, я відчув у Бандери шляхетну простість, що є протилежністю чванькуватости. Чванькувата людина, що на кожному кроці намагається підкреслити свою «вищість», не стала б приносити постіль для незнайомого діда і вкривати його. Вона вбачала б у цьому зниження своєї «гідности».

Коли ж взяти до уваги те, що Бандера є популярним керівником великої і впливової організації, то на підставі його вчинку у відношенні до мене я маю право зробити висновки, що це мусить бути високоідейна людина. Для нього на першому місці стоїть не власне «я», не власна амбіція, а висока ідея служби Батьківщині.

Після описаної вище зустрічі я ні разу не бачив і не розмовляв з Бандерою. Але я, хоч і не належу до його організації вірю і віритиму йому.

Неділимці плачуть за допомогою

ЛИСТ РНО ДО АКВБ

Всі російські політичні еміґраційні уґрупування, що давно вже лежать на архівних поличках, ще й досі намагаються якось протоптати стежки до Американського комітету визволення від большевизму. Одні бажають одержати лише матеріяльні ресурси, інші — матеріяльну й моральну підтримку, треті взагалі апелюють, аби Комітет переглянув усі дотеперішні власні позиції.

А всі разом запобігають у Комітету ласки та хочуть через нього вплинути на американське суспільство і уряд, щоб США нарешті твердо й принципово стали на позиції неподільности Росії, дали в тому російській еміґрації ґарантії та здеклярували це перед світом.

25. 1. 1954 року «Російське Національне Об'єднання», якого головою є відомий україножер Орєхов, знов звернувся до Американського комітету визволення від большевизму з листом, в якому він звертає увагу Стівенсові на те, що Американський комітет порушує в своїй праці принципи визволення Росії від большевизму.

Як читаємо в листі, російська еміґрація, незалежно від того, що події сьогодні йдуть вже поза нею, вперто тримається єдинонеділимських імперіялістичних тенденцій. В листі пишеться: — «Розподіл Росії на окремі, а тим самим політично і економічно послаблені держави, буде великим злочином, як для народів, що тепер заселяють Росію, так і для всього світу. Сьогодні в народів, що заселяють Східню Европу та Азію, перемагають століттями плекані тенденції до об'єднання всіх держав, в яких живуть ті народи, до політичного і економічного обєднання в одну цілу Державу-Націю. В російських антикомуністичних елементів натепер створюється враження, що чужинці, закликаючи російських патріотів до боротьби за повалення комуністичного устрою, на ділі намагаються до послаблення Росії, до затиснення законних і життєвих інтересів російської нації». — Запитуємо — яких? Цебто тих інтересів, щоб і надалі поневолювати не-російські народи? Іншими словами кажучи — імперіялістично-загарбницьких інтересів!

— «Такі тенденції Американського комітету — пишеться далі в листі — позбавляють Росію відігравати в світі своє призначення»...

Призначення Росії в світі відоме вже тисячу літ. Це — розпалювати війни, загарбувати чужі землі, поневолювати інші народи, жити за рахунок їхньої експлюатації, і нарешті — заволодіти світом.

Але Орєхов домагається, що треба російській нації дати повну свободу та можливість самій улаштовувати

(Закінчення на 6. стор.)

В. Д.

Десята річниця совєтського ґеноциду на Північному Кавказі 1944 — 23. 2. — 1954

23. лютого 1944 р., саме в той день, коли совєтська червона армія мала святкувати 26-ліття свого ненависного всім пригніченим Москвою не-російським народам «доблесного» існування, вона розпочала, вкупі з військами МВД, МҐБ та совєтською міліцією, збройну «ліквідацію» Чечено-Інґуської Автономної Республіки (6.000 кв. км. з 700.000 людности за офіційними відомостями 1939 р.), Карачаївської Автономної Области (4.000 кв. км. з 150.000 людности) і Кабардино-Балкарської Области (4.750 кв. км. з 360.000 людности), приєднаних, за «постановою Державного Комітету Оборони і совєтського уряду», безпосередньо до північнокавказьких теренів Російської Соціялістичної Федеративної Совєтської Республіки (РСФСР). Ця акція означала на ділі поголовну й безвийняткову примусову депортацію цілої кавказької людности зазначених вище країв — не виключаючи на цей раз ні членів компартії, ані місцевих совєтських урядовців — на примусову працю до Сибіру й Центральної Азії — і була проведена блискавично — за кілька днів, щонайбільше — тижнів. В той самий спосіб були «зліквідовані» трохи раніше (наприкінці 1943 р.) Калмицька і Кримська Автономні Республіки, а ще раніше — восени 1941 р. — Автономна Республіка Німців Поволжя.

За свідченням очевидців, ті масові депортації на Північному Кавказі відбулись за допомогою безприкладно кривавих і варварських засобів — з безоглядним вистрілюванням значної частини призначеної до депортації людности при найменшому натяку — або й просто під претекстом — абиякого непослуху, ба навіть усної відмови виїжджати, із систематичним розлученням членів родини, з масовим ґвалтуванням жіноцтва, з фактичним позбавленням депортованих абиякого рухомого майна, крім одягу, що на тілі, з цілковитим нищенням місцевих релігійно-культових і загальнокультурних установ (як от книгозбірень). Проте, не в цьому суть справи. Можна навіть сперечатись — не вдаючись у цинізм — чи не є такий різновид ґеноциду засадниче «гуманнішим» за повільне виголодовування мільйонів селян у підсовєтській Україні 1933 р. Як і всі інші вчинені «совєтською владою» ґеноциди, північно-кавказька масакра повинна насамперед розглядатись не в площині політичної етики, і вже ніяк не під кутом зору соціяльної «клясової боротьби» (адже примусова депортація і пов'язані з нею масові морди були застосовані без усякого соціяльного розрізнення, навіть до комуністів місцевого походження), але в аспекті імперіялістичних інтересів російської великодержави — однаково, чи білої, чи червоної — тобто як певна закономірна ланка в безперервному ланцюгу шовіністичної політики Москви супроти уярмлених нею не-російських народів.

Під цим кутом зору важить, що ціла акція була проведена «секретно», без ніяких повідомлень у пресі, а офіційної санкції та опублікування зазнала лише сливе два з половиною роки пізніше, через оголошення датованої від 25. червня 1946 р. декларації Президії Верховного Совєта РСФСР (навіть не СССР! — мовляв, ліквідація «автономних» республік та областей становить справу внутрішньо-російську і до компетенції «всесоюзних» органів не належить), що звучить буквально так:

«В час Великої Отчизняної війни численні чеченці і кримські татари, за намовленням німецьких аґентів, вступали в організовані німцями добровільні загони і вкупі з німецькими військами вели збройну боротьбу проти Червоної Армії. За вказівкою німців вони творили диверсійні банди для боротьби з совєтською владою в запіллі. Основна маса людности Чечено-Інґуської АССР не чинила протидії цим зрадникам батьківщини. В зв'язку з цим чеченців і кримських татар переселено в інші райони Совєтського Союзу, з поданням їм конечної матеріяльної допомоги».

Що ця — належна до найцинічніших у світовій історії — декларація була оголошена лише всередині 1946 р., пояснюється, напевне, не стільки побоюванням перед евентуальною реакцією західньоевропейської та американської прилюдної опінії, скільки міркуваннями внутрішнього порядку.

Уряди західніх альянтів були, мабуть, з самого початку акції незле про неї повідомлені через власні (неофіційні) джерела інформації, але поставились до цілої справи цілком індиферентно (лише на Женевській конференції Економічної та Соціяльної Ради ОН в серпні 1951 р. британський делеґат Корлі Сміт нагадав присутнім про обставини «ліквідації» Чечено-Інґуської АССР, та й то лише з полемічною метою і без ніяких конкретних наслідків). Отже, далеко правдоподібніше, що совєтський уряд так довго замовчував «ліквідацію» обох автономних республік, як довго він побоювався, в зв'язку з цим, евентуального вибуху обурення серед численних у червоній армії кавказців-мусульман і мусульман взагалі, відкладаючи оголошення справи до часів демобілізації найненадійніших, з його погляду, військових частин і загальної повоєнної позірної «стабілізації».

Що ж до конкретного змісту висунених у тій декларації обвинувачень на адресу дотичної кавказької (і кримської) людности, то брехливість їх занадто очевидна, щоб детально на них застановлятись. Ці обвинувачення однаковою мірою могли б бути застосовані проти місцевої людности всіх окупованих німцями за 2. світової війни «совєтських» та «автономних» республік, але вже найменше — стосовно до лише частинно окупованих німцями балкаро-карачаївських та до сливе зовсім не окупованих німцями чечено-інґуських теренів. Зрештою, в умовинах безперервних фронтових боїв і щотижневих пересунень фронту на Північному Кавказі 1942 — 1943 рр. лише дуже незначний відсоток цілком обеззброєної місцевої людности був, за найліпшого бажання, фізично спроможний чинити червоній армії або совєтській владі активний спротив.

Насправді, для «партії і уряду» совєтської Москви важили не ці наскрізь фальшиві претексти, а радше вже мотиви економічного й стратегічного характеру: на чечено-інґуському терені розташована північнокавказька нафтодобувальна промисловість, на балкаро-карачаївському — стратегічно важливі шляхи до Закавказзя. Але глибша причина вчиненого Москвою ґеноциду полягає навіть і не в цьому, але в цілій політиці, яка саме на Кавказі проводилась найсистематичніше і яку ще всередині минулого сторіччя так гостро викривав не сам лише Тарас Шевченко, але навіть і російський поет Лермонтов. Чеченці, інґуші, балкари й карачаївці зазнали тієї самої долі, що перед ними, ще за 60-их років минулого сторіччя, убихи та далеко переважна більшість черкесів (наскільки вони не встигли були рятуватися втечею до Туреччини). А якщо додати до того, що оголошена 11. травня 1918 р. незалежна Північнокавказька Союзна Республіка збройно боролась проти московсько-совєтської, а рівно ж і проти російської «білої» — аґресії

(Закінчення на 6. стор.)

З матеріялів революційного підпілля в Україні:

П. ПОЛТАВА

Політика московсько-большевицького уряду та його української аґентури не має нічого спільного з справжньою волею українського народу

(З ВІДПОВІДІ НА ВИСТУП В ОН ДЕЛЕҐАТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ п. МЕКНЕЙЛА)

Від Редакції: Публікований нижче матеріял відомого підпільного публіциста в Україні, сл. пам. Петра Полтави, був звернений проти виступу делеґата Великобританії в ОН п. Мекнейла ще в 1949 р., який сказав тоді, що не можна політику совєтського уряду відмежовувати від волі совєтського народу. Скільки ця тема актуальна і тепер, подаємо лист П. Полтави до Мекнейла, в дещо скороченому вигляді.

*

Глибока осіння ніч. Партизанська землянка в одному з лісових масивів Західньої України. Субота.

В куті землянки, за заслоною з плащ-палатки, повстанці закінчують свою щотижневу «лазню». Ясно горить столова лямпа. На одній зі стін поблискує розвішена зброя. На полицях при другій стіні — бібліотека, пакети підпільних листівок, політично-пропаґандивних плякатів, підпільної преси. Зараз біля стола — радіоприймач.

В усьому цьому — нічого особливого. Так виглядають сотні, коли не тисячі, підпільних землянок на величезній частині української території. Та саме в цій картині, такій звичайній у наших умовах, відбитий весь характер нашої підпільної боротьби Нашими збройними діями ми боронимо наш народ перед найбільш знахабнілими й розбещеними большевицькими бандитами та їхніми вислужниками. Нашою пропаґандивно-роз'яснювальною політичною роботою відкриваємо перед українським народом, перед збаламученими масами всього Совєтського Союзу, скрайнє гнобительський, експлюататорський і терористичний характер большевицького режиму, вказуємо, як треба будувати краще життя, закликаємо народ до боротьби за національне і соціяльне визволення, до боротьби за повалення ненависної протинародньої совєтської влади, вселюємо в нього надію, дух спротиву, зміцнюємо волю до боротьби.

Глибока ніч, непроглядна темрява, густа мряка, ліс — дають майже повне почуття безпеки. Це — дуже рідкий гість у наших умовах.

Сьогодні чомусь згадується минуле. Рік 1943. Розгортання масової повстанської боротьби проти німців. Криваві вдари з боку гітлерівських окупантів. Кривава боротьба проти большевицьких партизан, які на території дій УПА своєю головною метою мали не боротьбу проти німців, а боротьбу проти українського самостійницького визвольного руху. Скажена гавкітня — та й чи тільки гавкітня? Доходило до такого, що сьогодні в цьому місці й згадувати соромно! — з боку українських опортуністів різної масти. І не зважаючи на це все — бурхливий ріст УПА, перші переможні бої, успішні акції, перші визволені райони під контролею УПА, могутнє піднесення українських народніх мас, могутній вияв волі цих мас до незалежного державного життя — до волі, яка не боїться нічого, ніяких труднощів, ніяких небезпек або жертв; до волі, яка завжди готова заявити за себе мовою зброї, яка готова завжди збройною рукою карати ворогів за їхні знущання; до волі, яка так само тягнеться до зброї, як, скажемо, до плуга... (який — нехай дарують усі зачеплені цим словом — ганебний контраст до цієї постави українських народніх мас і особливо українського селянства являла собою в ті роки постава вічно переляканої, за всім своїм духовим складом типово дрібноміщанської, до мозку костей зопортунізованої західньоукраїнської інтеліґенції, точніше — переважної її частини).

Рік 1944. Дальший ріст УПА, дальші перемоги. Перехід фронту, загальний спротив населення проти мобілізації до червоної армії. Черговий масовий наплив до УПА і підпілля, великі бої УПА проти московсько-большевицьких загарбників.

Роки 1945-46. Дальші великі, майже щоденні бої УПА і всього збройного підпілля. В 7-ох областях України большевицьке панування фактично обмежене виключно тільки обласними та районовими центрами. З них вони відважуються виходити тільки великими озброєними загонами. Вся решта території — під повною контролею УПА і підпілля. Рейди УПА поза межі УССР. Зима 1945-46 рр. Всенародній, повний масового героїзму бойкот українським народом, на території дій УПА, большевицьких виборів до верховної ради СССР. Залоги по всіх селах, посилені акції проти УПА і підпілля.

Роки 1957-48-49. Поступовий перехід від широких повстанських до підпільних форм боротьби. Дальші щоденні бої і сутичка. Непослаблена, безперервна, захоплююча єдність українських народніх мас з УПА і підпіллям. Героїчний спротив народу окупантові в усіх можливих формах. Щоденний масовий героїзм учасників УПА і підпілля і героїзм українських людей, що живуть леґально. Наші політично-пропаґандивні та інші успіхи.

Шлях ми пройшли вже не малий. За нього не потребуватимемо соромитись ні перед сьогоднішнім, ні перед майбутніми поколіннями українського народу. Успіхи, що ми їх завоювали, перейшли наші сподівання.

Год. 0,30 моск. часу. Чергова радіопередача з Лондону. Слухаємо радше з обов'язку, ніж із цікавости. В нас немає найменшого сумніву: в особі західніх великодержав большевицькі імперіялісти мають не грізного противника. Не такими методами треба боротися з большевицькими злочинцями, як це роблять західні великодержави. Для поневолених народів СССР, що прагнуть до національного визволення, для придушених працюючих мас, які хочуть соціяльної волі і справедливости, в цих радіопередачах мало що цікавого. З большевицькими бандитами треба не такою мовою говорити.

Нам добре відомо, що західні держави мають тільки мінімальні уявлення про фактичні внутрішні відносини в СССР. Так, принаймні, випливає з усяких прилюдних виступів різних діячів, з публікацій тощо. Західні держави не зуміли добитись того, щоб мати такий доступ до СССР, як большевицький уряд має до їхніх країн. Є, одначе, певні факти, що про них вони повинні знати, а в більшості випадків напевно знає весь світ. Ось вони: 1. Большевики є узурпатори влади в СССР. В жовтні 1917 року вони захопили владу силою, шляхом збройного перевороту; також силою розігнавши вибрані демократичним порядком всеросійські Установчі Збори, вони цю владу закріпили. 2. Всі неросійські території — Україну, Кавказ, Середню Азію, Білорусь — большевицькі імперіялісти окупували шляхом загарбницьких воєн проти даних народів, які після революції в Росії відновили свої незалежні держави. 3. В СССР панує диктатура большевицької кліки, і ні про яке свобідне волевиявлення з боку народів СССР не може бути мови. 4. Большевицькі злочинці досьогодні втримуються при владі тільки завдяки кривавому, жорстокому теророві. Шляхом кривавого терору вони накидають підсовєтським народам усю свою закордонну і внутрішню політику.

... Політика большевицького уряду ні в якій мірі не відбиває волі підсовєтських народів, вона з цією волею не рахується, її, як політику в кожному відношенні гнобительську, як політику імперіялістичну, підсовєтські народи не схвалюють, проти неї борються...

Вже більше 30-ти років народи СССР складають незліченні жертви, в особі своїх кращих синів, на спротив большевицькій гнобительській політиці. Чи винні народи СССР, що в більшості випадків світ про цей спротив нічого не знає? Загляньте, пане Мекнейле, на Колиму, Воркуту, загляньте в сибірські тайги, загляньте в усі большевицькі тюрми і всі табори примусової праці, загляньте до нас в Україну, до переповнених українськими патріотами тюрем у наші міста і містечка, до наших сіл, понищених в останні роки большевицькими злочинцями, порахуйте на большевицьких цвинтарищах у містах Західньої України ті могили, що в них большевицькі гнобителі ховають загинулих у боротьбі з УПА та підпіллям своїх гайдуків, порахуйте складені в останні роки українським визвольним рухом — усім українським народом — жертви, загляньте в наші ліси, в наше підпілля! Щойно тоді ви будете знати, які є справжні відносини між большевицьким урядом та народніми масами в СССР, зокрема ж між большевицьким урядом та народом українським, щойно тоді ви пізнаєте, на чому тримається большевицький режим, яких це маштабів терор існує в СССР!

А тепер окремо про Україну та український народ. В обороні поневолених народів усього Совєтського Союзу ми виступили, в першу чергу, з почуття морального обов'язку, як єдиний в усьому СССР активно діючий організований визвольний протибольшевицький рух. Від імени ж українського народу ми, як учасники активно діючого в Україні українського визвольного руху, будемо говорити не тільки з усією свідомістю нашого морального обов'язку щодо цього, але й з усією свідомістю нашого формального права на це...

Опинившись під большевицьким ярмом, український народ своєї визвольної боротьби, свого спротиву большевицьким окупантам, не припинив ні на хвилину. Про це говорить цілий ряд підпільних орґанізацій (в СССР ніякої леґальної боротьби вести не можливо!), що перед 1941 роком існували і діяли в т. зв. УССР. Ось вони: Центральний Український Повстанчий Комітет (ЦУПКОМ), Братство Українських Державників (БУД), Спілка Визволення України (СВУ), Спілка Української Молоді (СУМ), Український Національний Центр (УНЦ), Українська Військова Організація (УВО), Організація Українських Націоналістів (ОУН). Про це говорять розстріли, заслання, ув'язнення багатьох тисяч кращих синів і дочок українського народу, масові вивози українського населення за спротив проти большевицького режиму. Від 1944 р. і досьогодні, під керівництвом Української Головної Визвольної Ради (УГВР) український народ веде проти московсько-большевицьких загарбників широку повстанську і підпільну боротьбу. В УПА і збройному підпіллі опинились десятки тисяч найкращих українських патріотів. Визвольну протибольшевицьку боротьбу УПА і революційного підпілля підтримують багатомільйонові українські маси, їй співчуває весь український народ. Московсько-большевицьких загарбників в Україні підтримує тільки жменька їхніх українських аґентів. В нашій боротьбі в останні роки ми склали величезні жертви. Впали десятки тисяч української молоді, українських селян, робітників, інтеліґенції, українських чоловіків і жінок. Всі вони загинули, перебуваючи з бройній боротьбі за національно-державну незалежність України, перебуваючи в збройній боротьбі за відокремлення України від Росії, перебуваючи в збройній боротьбі **проти** панування московсько-большевицьких опупантів в Україні, **проти** московсько-большевицької політики. І хіба ж сьогоднішня визвольна, повстанська й підпільна боротьба українського народу — не переконливий доказ на те, що український народ є проти політики большевицької Москви, що він з цією політикою нічого спільного немає??...

Саме така є правда про український народ. Єдина правда про український народ — повторюємо це ще раз — така: український народ ненавидить московсько-большевицьких окупантів і від 1944 року, в ім'я своєї національно-державної незалежности, веде проти большевицьких гнобителів широку збройну повстанську й підпільну боротьбу.

Племінник Берії викриває кремлівські таємниці

(Закінчення з попереднього числа)

Давид Берія, заступник міністра внутрішних справ Грузії, на вістку про арештування свого дядька, Лаврентія Берії, втік за кордон і оголосив різні невідомі факти про большевицьку політику. Ми подали в попередньому числі газети невідомі подробиці про дискусію в Президії ЦК КПСС про берлінське повстання та про обставини арештування Лаврентія Берії.

Дата смерти Сталіна фальшива

Не лише дату арештування Лаврентія Берії большевики затаювали три місяці, але в офіційному акті обвинувачення теж затаїли її, подавши лише дату засідання Президії Верховної Ради СССР, день 26 червня, на якому Л. П. Берію поставлено під суд. Про його арештування попереднього дня офіційної згадки не було взагалі.

Смерть Сталіна — за свідченням Давида Берії — була затаювана перед населенням майже тиждень.

ЦК Партії і Рада Міністрів СССР оголосила в спільному комунікаті 3 березня, що вночі на 2 березня Сталін у своїй кватирі дістав крововилив у мозок, втратив притомність, дістав параліч правої ноги й руки, наступили утруднення праці серця й віддиху. Потім появлялись день за днем лікарські бюлетені, які подавали звідомлення про поступове гіршання здоров'я Сталіна і приготовляли опінію до прийняття вістки про його смерть: мовляв, час смерти Сталіна подано дуже точно: 5 березня 1953, 21 година 50 хвилин.

За свідченням Давида Берії Сталін помер вдійсності вранці 1 березня, тобто день раніше перед першим повідомленням про початок його захворіння.

Вечором перед смертю, 28 лютого, Сталін зайшов до мешкання Нікіти Хрущова в Кремлі, де мало відбутися маленьке святкування з нагоди роковин постанови ЦК про післявоєнний розвиток сільського господарства. Ця постанова була схвалена 28 лютого 1947 за особистою ініціятивою Сталіна.

Під час прийняття Сталінові нагло зробилося дуже погано. Негайно покликано лікарів. Але вони не могли вже нічим допомогти. Ствердили лише смерть, яка наступила **1. березня 1953 о годині 4,30 ранку.**

В СССР говорилось цілком відкрито, що Сталін не вмер природною смертю, а що його отруєно. З цього приводу уряд поробив далекойдучі заходи забезпечення та заборонив жалібні маніфестації, боючись забурень. Ще під час 19. З'їзду партії говорилось широко про поганий стан здоров'я Сталіна та близький його кінець. Поголоски про його смерть неодноразово появилися в грудні 1952 і в січні 1953. Потім говорилось про покращання його здоров'я та про боротьбу різних груп у новій Президії ЦК Партії.

Конкуренційні групи в Кремлі

Після арештування 9 кремлівських лікарів дня 13 січня 1953 р. в Президії ЦК партії унаявнились розбіжності. Під кінець січня почало унаявнюватися, що оформлюються два угрупування:

З одного боку: Молотов, Берія, Каганович, Мікоян, Косиґін, Сабуров, Баґіров та Михайлов.

З другого боку: Маленков, Булґанін, Ворошилов, Хрущов, Мельніков (до 12. 6. перший секретар ЦК КП України), Попов, Іґнатьєв, Суслов та Пономаренко.

На ділі йшлося про боротьбу за спадщину після Сталіна. На 19 З'їзді партії Сталін підкреслено виявив особливу ласкавість до Берії. Коли на тому ж з'їзді Молотов ходив з Берією попід руки, говорили, що після смерти Сталіна Молотов підтримає кандидатуру Берії, як першого секретаря ЦК, замість Маленкова, а сам стане головою ради міністрів.

Щоб завдати вдару ґрупі Молотов-Берія-Каґанович, Маленков зааранжував при допомозі Іґнатьєва «аферу лікарів», спрямовану насамперед проти жида Кагановіча, посередньо проти Молотова, а остаточно і проти Берії, спрепарувавши нею закид про «нечуйність» органів безпеки.

Сталін маневрував обома ґрупами, намагаючись утримати між ними рівновагу. Він більше місяця зволікав з дозволом на арешт лікарів. Він згодився аж тоді, коли Булґанін подав йому список совєтських ґенералів, що померли після хірурґічних операцій в 1947-53 рр. та рішуче домагався сатисфакції для армії, в якої є підозріння, що ЦК партії і уряд хочуть тим способом позбутись найпопулярніших ґенералів. Найпереконливішим арґументом Булґаніна був таємний звіт керівників IV Бюра Ґенштабу (військової розвідки) — ґен. Павлова і ґен Москаленка — про те, що старшинський корпус обвинувачує Сталіна особисто в тому, що він хоче знищити цвіт військового командування.

Як Берія попався в сильце Булґаніна і Хрущова?

Історія трохи замотана. Л. Берія поповнив одну необережність. Між найкращими аґентами, що для Берії працювали за кордоном, був **Михайло Михайлович Краснов.** Він жив у Швайцарії під прибраним прізвищем та був шефом інформаційної служби ІНО (закордонний відділ МВД) на Европу. Не зважаючи на свою функцію, він особисто стрічався з багатьома високопоставленими американськими розвідчиками в Італії, між ними з полковником Юліюсом Азмосом. В імені Берії Краснов запропонував американським розвідчикам радикальну зміну всієї зовнішньої і внутрішньої політики СССР.

Ці пропозиції були з'ясовані на письмі. Один аґент большевицької військової розвідки (4. бюра совєтського Ґенштабу) був на американській службі і працював, як урядник Пресового Відділу в американській амбасаді в Римі. Йому потрапила в руки копія письмового звіту Краснова про пропозиції Берії і він передав її большевицькій військовій розвідці.

Булґанін дістав цей документ до рук і спільно з Хрущовим скликав нагле засідання Бюра Президії партії на 25 червня. Проти Берії піднесено обвинувачення, що він без відома уряду провадив таємні переговори з урядом США. Супроти такого обвинувачення ніхто з його приятелів не посмів за нього заступатись, ані противитись його негайному заарештуванню.

Також проти Молотова було ведене окреме слідство з уваги на те, що він, як міністер зовнішніх справ, міг бути учасником тих переговорів.

Про хід того слідства Давид Берія жодних відомостей не має, але з факту, що Молотов остався далі на пості міністра зовнішніх справ СССР, виходить, що йому вдалось доказати свою непричасність.

Хто дійсно тепер править політикою Совєтського Союзу?

З конкуренційної боротьби обох ґруп за владу переможцем вийшла ґрупа Маленкова, але не сам Маленков. Не зважаючи на те, що формально всім керує колеґіяльно Бюро Президії ЦК, насправді політику визначають Хрущов і Булґанін — твердить Давид Берія. Обидва пов'язані довголітньою й інтимною дружбою.

Заки Хрущов став першим секретарем ЦК КП України, він був перед тим секретарем Московського міськкому партії. В тому ж часі Булґанін був головою Московського Совєта та головою уряду Російської СФСР. З того часу датується найтісніша дружба і співпраця між ними. Булґанін спільно з Хрущовим усунули конкурента до влади Лаврентія Берію та прочистили собі шлях.

Давид Берія не вірить, що Маленков довго збереже в руках свої теперішні функції. Адютант Жукова (Жуков є приятелем Булґаніна), сказав Давидові Берії, що «Миколай Олексійович» в шістдесяті роковини своїх уродин напевне стане найвищим шефом Совєтського Союзу.

Ніколай Алексеєвіч Булґанін народився 11 червня 1895 р...

Побачимо. Не довго ждати. **(св)**

З надісланих матеріялів:

Становище СВУ до хвильовизму

1. Посилена пропаґанда поглядів Хвильового та зростання прохвильовистських настроїв серед деяких українських політичних середовищ на еміґрації примусили Спілку Визволення України, як ідеологічну ідейно-моральну і політичну організацію зайняти становище до хвильовизму та пропаґанди його поглядів.

2. СВУ категорично заперечує твердження деяких середовищ (дивись «Українські Вісті» ч. 99-770 від 10. грудня 1953 року), що Хвильовий є, нібито, прапором підбольшевицької України, а хвильовизм однією з найголовніших течій на нашій Батьківщині. СВУ вважає таке твердження наклепом на український нарід.

3. Українські комуністичні та прокомуністичні елементи завжди посідали і посідають дотепер абсолютно незначні впливи (практично нулеві) на Батьківщині. Елементи ці відіграли в історії Українського Визвольного Руху ганебну зрадницьку ролю, і аж ніяк не можуть бути пропаґовані як позитивні.

4. Розвиток української культури і техніки є не наслідком діяльности комуністичних (хвильовистських) елементів, а результатом довголітньої систематичної праці українських антикомуністичних елементів, праці всього українського народу. Так званий український ренесанс 1917-1930 рр. є справою антикомуністичних і антихвильовистських українських культурних сил.

5. Виступ Хвильового проти офіційного курсу комуністичної партії був ідеологічно дуже плутаний, а голошені Хвильовим в його мистецьких та публіцистичних творах погляди не тільки не можуть бути визнані прапором для українського національного руху, але навпаки мають сприйматися дуже критично.

Засуджуючи реакційно-шовіністичну політику. Москви, Хвильовий ніколи не відрікався комунізму і ніколи не переходив на національні позиції.

6. Критика Хвильовим комуністичної партії була в короткому часі ним відкликана, наслідком його виступу були масові арешти і знищення його прихильників, тому його виступ слід розцінювати дуже обережно, не виключаючи можливости провокативного його характеру.

7. Пропаґанду особи Хвильового, як українського «національного героя», пропаґанду поглядів Хвильового та хвильовистів на еміґрації треба вважати шкідливою справою, яка затемнює дійсні прагнення українського народу, дійсні ідеологічні та політичні настанови Українського Визвольного Руху. Піднесення Хвильового і порівнання його з такими дійсними національними героями, як Петлюра, Коновалець, Чупринка є неприпустимим, а з етично-морального боку є ґльорифікацією національного зрадництва та пропаґандою прокомуністичних гасел.

8. Високо оцінюючи боротьбу української підсовєтської інтеліґенції, робітництва та селянства України проти московського окупанта і різних його експозитур в Україні (КПУ, Комсомол, НКВД), ураховуючи можливість, що незначна частина української людности, з метою більш успішної боротьби з окупантом, бере участь також в компартії та комсомолі, СВУ категорично відкидає суґестії певних політичних груп, що, нібито, основними українськими національними кадрами ,є кадри КПУ та комсомолу, та що на Україні в будь-якій мірі має визнання комуністична та прокомуністична ідеологія. Навпаки СВУ твердить, що основними творцями культурних і господарчих цінностей на Україні, є широкі маси української позапартійної інтеліґенції, українське селянство та робітництво. Всі ці маси українського народу мають яскраво виявлене антикомуністичне наставлення.

Українські позапартійні люди є також в основному організаторами промислового, господарчого життя. Навпаки нечисленні українські комуністи та комсомольці переважно посідають адміністраційні посади і до дійсного творчого життя, за невеликими винятками, жодного відношення не мають.

9. Пропаґанда хвильовизму та інших прокомуністичних ідеологій, пропаґанда значення комуністів та комсомольців у творчому житті України виходить звичайно від тих осіб, які дуже тісно були в минулому пов'язані з адміністраційним та партійним апаратом совєтської України і мусить українською спільнотою сприйматися дуже критично. Навпаки еміґрація, яка вийшла з шарів творчої інтеліґенції, робітництва та селянства дуже критично ставиться до різних прокомуністичних філософувань, ідеалізацій хвильовизму і дуже добре орієнтується, що кадри Українського Визвольного Руху треба шукати не серед КПУ і комсомолу та НКВД, але вони, ці кадри, є в лавах робітничих та селянських мас і безпартійної інтеліґенції.

10. Враховуючи, що певна незначна кількість українських робітників, селян та інтеліґенції в наслідок специфічних совєтських умов знайшлися також в КПУ та комсомолі, СВУ засадничо не є проти притягнення до активної національно-визвольної боротьби, а в майбутньому до державно-творчої української національної діяльности тих українських комуністів та комсомольців, які беззастережно перейдуть на бік національно-визвольного руху і чесно порвуть з комуністичною чи прокомуністичною ідеологією.

11. Настирливій пропаґанді Хвильового та хвильовизму, різних прокомуністичних та матеріялістичних ідеологій мусить бути протиставлена пропаґанда високих засад модерного християнсько-національного світогляду, християнського ідеалізму, християнської етики та гуманізму.

Спробам замінити українські національні прапори (освячені кров'ю героїв Крут, борців за Українську Народню Республіку, Зимового Походу, Базару, кров'ю борців УВО, ОУН, СВУ, кров'ю бійців Української Повстанської Армії, кров'ю Петлюри, Ковальця, Чупринки та інших дійсних героїв Українського Визвольного Руху) прапорами Хвильового, хвильовизму і інших прокомуністичних течій, ми всі на еміґрації мусимо дати рішучу відсіч.

12. Українські політичні, громадські і станові організації повинні чітко окреслити своє становище до комунізму та різних прокомуністичних ідеологій (хвильовизму, тітоїзму, тощо), аби не давати в руки ворогам українського народу причіпок трактувати певні кола української еміґрації, як прокомуністичні, а також для того аби в українському еміґраційному житті були чітко розставлені політичні групи, за їхніми політичними та ідеологічними переконаннями.

Українське громадянство має цілком виправдане право дізнатись, у який спосіб деякі середовища можуть сполучати ідеї Української Народньої Республіки, українську національно-визвольну боротьбу, гасла демократизму з комуністичними, прокомуністичними (тоталітарно-матеріялістичними) гаслами Хвильового та його компанії.

Мюнхен, в січні 1954 р.

Головна Управа
Спілки Визволення України

Совєтські будні:

Якість совєтської продукції

(ЗА «КРОКОДИЛОМ»)

Філософія пролетарських революцій твердить, що «кількість переходить в якість». Та здається, та теорія існує лише в уяві теоретиків-марксистів, лише на папері, і записана в грубих філософічних творах. На практиці ж в СССР «кількість та якість» виглядають трошки інакше. Як відомо, компартія і совєтський уряд ухвалили тепер і записали в своїх рішеннях, щоб терміном 2-3 років досягти «ізобілія» продуктів та товарів широкого народнього споживання, щоб совєтський народ «ще вище підніс свій добробут та культуру». Отже, як виходить, що за теорією «переходу кільости в якість» мусіло б до вересневого пленуму ЦК КПСС в СССР товарів широкого вжитку бути мало, але високої якости. Але так воно не було. Кому невідомо про совєтські ґумові черевики, яких не лише зимою, але й у літку не можна одягти через їхню «якість»? А черевики «парусові», або штани, в яких одна штанина довша, а друга коротша? Були такі випадки, що жінка купує плащ, в якого один рукав червоний, а другий — невідомо навіть якого кольору? Або ж черевики на ґумовій підошві, що вже через дві години по взуванні відпадає, і т. п.?

Останні постанови міністерств СССР — та й сам Маленков про це говорив — підкреслюють необхідність поліпшити якість продукції. Навіть говориться, що совєтська передова в усьому світі індустрія може виробляти і передову за якістю на весь світ продукцію.

Від вересневого пленуму ЦК КПСС минуло вже півроку. Здається, термін достатній, щоб не тільки збільшити кількість, але й підвищити якість. І ось тут совєтські правителі й забули про свою теорію «переходу якости в кількість» та навпаки. Ця теорія в першу чергу б'є самих її творців. Про це свідчить совєтський журнал «Крокодил». Ось він пише: — «Московська артіль — «Дитяча коляска» випускає дуже простої конструкції дитячі возики. Вона надзвичайно проста і примітивна до вживання» А за своєю конструкцією є вона найпередовішим досягненням найпередовішої в світі техніки — додаємо ми від себе. «Той возик — як пише далі «Крокодил» — це звичайний кошик для корнеплодів, що ставиться на 4 колеса, і до неї приробляється звичайну ручку. Возик робиться спеціяльно тяжким, щоб мати, посадивши до нього свою дитину і штовхаючи його перед собою, вправлялася в спорті». — До такого можуть додуматись лише в СССР, бо мати за день так напрацюється на совєтському виробництві, що їй не до спорту по роботі...

Завод «Пластмаса» — оповідає читачам «Крокодил» — що міститься в Харкові, виробляє надзвичайні гребінці, такі, що коли ними розчісувати волосся, постає враження, немов би по голові тягають борону. Гребінець має фантастичне пофарбування».

Ми рекомендуємо від себе «Крокодилові» не писати про гребінці в журналі, а ліпше «поборонити» ними голови членів ЦК КПСС, від Маленкова починаючи і на редакторові «Крокодила» кінчаючи.

«В Ростові на Дону виробляється замки особливої конструкції. Замок можна відімкнути жіночою шпилькою, кишеньковим ножем, пером «рондо», зубочисткою, ніґтем, сірничком, кутом членського квитка, голкою, пилкою до ніґтів і навіть шкарлупкою від яйця».

Дійсно, досягнення найпередовішої в світі техніки! Такої конструкції замків ще не було, починаючи від створення світу; аж тепер вона з'явилась! Добре було б, щоб ті замки були, для виховання в комуністичній ідеології, розповсюджені на весь світ. Злодіям із комунстичною ідеологією не треба було б морочити собі голову з відмикачами. Зрештою, віримо, що замки таки розповсюдяться по .... всьому СССР. Їх вироблено 319.880 штук.

«Артіль «Колективна праця» (Симферопіль) виробляє валізки з такими кутами, що коли на неї наткнешся, обов'язково переб'єш собі ребра і проколеш бік. Валізку треба носити не в руці, а на руках, як офіціянт у ресторані носить тарелі». Чи не добре було б, щоб Молотов із такими валізками поїхав на конференцію 5-ти до Женеви? Продемонстрував би перед «капіталістичним» світом усі досягнення СССР!

«В м. Орел випускають такі будильники, що вони йдуть і показують години лише тоді, як їх покласти циферблятом донизу».

Такого будильника ще в світі не було. Напевне, на світовій виставці він одержав би «першу» нагороду, як комуністично-російський винахід. Бо ж тепер відомо, що росіяни перші «винайшли» літак, парову машину, електрику та інше... Винайшли й будильник!...

Кому смачно, а кому — ні

(СОЦІЯЛІСТИЧНЕ «ГРОМАДСЬКЕ ХАРЧУВАННЯ»)

Шеф-кухар їдальні шахти «Кочегарка» ч. 2 назвав свою статтю в обласній ґазеті «Радянська Донеччина», в якій він пише про громадське харчування, дуже гарною назвою: «Смачно, поживно, красиво!» Двадцять років вже готує шеф-кухар В. Овсянiков найрізноманітніші страви в їдальні для гірників Донбасу. Він із захопленням описує їдальню, які в ній є кольони з бронзовими оздобами, кришталевими люстрами, картинами. На столах — білосніжні скатертини, гарний посуд. Це не їдальня, а ресторан. Але не для робітників. В «ресторані» харчуються відповідальні працівники управління тресту, шахтоуправління, інженери та техніки. Це так звана їдальня ІТР — Інженерно-Технічного Персоналу. Готуються тут смачні та гарні на вигляд страви — м'ясні, молочні, борошняні, овочеві. Що таке ІТР-івські їдальні, ми добре знаємо. До них доступ звичайному смертельникові не дозволений. Вхід лише за спеціяльними перепустками. Та й ціни там такі, що не по кишені звичайному шахтареві. Цілком зрозуміло, що для відповідальних партійних працівників не личить сидіти поряд із «пролетарем», який засмальцований, чорний від вугілля, який виконує та перевиконує плян. Для «чорної кости» існують власні «культурні» їдальні, так звані «обжираловки».

Як же виглядають ті «культурні обжираловки»? Про це пише сама ж совєтська преса. Ось що пише «Радянська Україна» в ч. 289 від 8. 12. 53 року:

«В багатьох підприємствах громадського харчування Донбасу праця йде ще дуже погано, викликаючи справедливі нарікання. Асортимент страв дуже бідний. Як правило, дуже мало м'ясних страв. А салатових перекусок чи страв з ярини зовсім немає. По 20. годині, коли робітник прийде з праці, він не має де повечеряти. У вечірній час працюють лише дорогі ресторани «Москва», «Донбас», «Металюрґ». Вони завжди переповнені. До них прямо з праці вступ заборонений. Треба йти спочатку до мешкання, переодягтись, аж потім можна йти до ресторану. І не кожного до них впускають. Порт'єр впускає лише тоді, коли йому сподобається обличчя відвідувача.»

Отже, як бачимо, такі є правдиві турботи з боку партії та уряду про добробут своїх підлеглих, про пролетаря-шахтаря.

В селі Щеглівка, біля міста Макіївки, є їдальня спеціяльно для шахтарів. Це також так звана «обжираловка». В ній, як пише ґазета, брудно, столів та стільців не вистачає; а в їдальні ч. 17 тресту «Зуївантрацит» майже зовсім не буває м'ясних страв. А коли й є, для їх одержання треба дві години вистояти в черзі. Страви несмачні, їх подають холодними. А вигляд їх такий, немов би вони приготовані з падла. В їдальні, як видно, ніколи не миється підлоги, ремонт в їдальнях був ще два роки тому. В щілини дме вітер, а взимку в двері заносить снігом.

В «Радянській Україні» від 30 грудня вміщено статтю під заголовком: «В тісноті і в обиді». В статті пишеться про бюрократичне, іґнораційне і зневажливе ставлення керівних партійних і радянських організацій міста Горлівка до потреб громадського харчування. Справа з громадським харчуванням набуває такого розвитку, що робітники не хочуть відвідувати їдальню чи ресторан, а купують собі «керогази» та готують їжу самі особисто. Робітники вимагають, щоб у продажі з'явились напівфабрикати котлет, м'ясні вироби та інші продукти, з яких вони б готували самі для себе їжу.

Ось таке на практиці є громадське совєтське харчування за вже «збудованого соціялізму».

Дарка Ольбія

Про чоботи, голки, радіо, кабель і інше

(ПОВЧАЛЬНІ ФАКТИ ЯКОСТИ ТОВАРІВ СОВЄТСЬКОГО ШИРВЖИТКУ)

До фактів, які тут наведемо, ніяких коментарів від себе не даємо. Вони будуть зайві. Факти самі за себе говорять. А вони говорять ось що:

«В універмазі м. Дніпропетровське робітники магазину, приймаючи від взуттєвої фабрики взуття, не знаходять ніяких у ньому дефектів. Між тим докладна перевірка продукції виявляє, що 11-12% її не відповідають стандартам. Продукцію доводиться завертати назад на фабрику, бо покупці її не купують».

Мешканець с. Зубівки, Миргородського району, Полтавської области К. Німиця пише листа з скаргою, що має радіоприймач «Родіна-47», але він ним не користується, бо не може купити до нього батерій. Мешканці с. Красноторка, Сталінської области, надіслали аж до самого міністра листа з проханням, щоб той дав розпорядження відпустити для них з «Головенерго» 200 метрів кабелю для підведення електричного струму. Понад два роки добиваються вони, щоб дістати кабеля і вже два роки сидять без електричного світла, хоч електростація давно вже збудована.

Селянин с. Лютеньки Гадяцького району М. Штомпель повідомляє, що в продажі в їхньому селі зовсім немає такої речі як гасова лямпа. А гнота до лямпи і в цілому районі не купиш.

Продавщиця Харківського універмагу Л. Булашова пише: — «Сьогодні зайшов до магазину всіма шанований у місті професор і забажав купити собі портфель (течку). Я подала йому на вибір аж три. Виявилось, що з шести замків працює лише один, та й той тільки замикає. Це продукція Одеської фабрики. Я згоріла від сорому. Людина може подумати, що я спеціяльно хотіла продати йому браковану продукцію. В сусідський відділ прийшов із скаргою інженер. Він купив холодильник Саратовської фаб-

(Закінчення на 6. стор.)

Перехід через кордон

(Закінчення з попереднього числа)

Нараз біля нас в стодолі хтось сильно захропів. Ми втишилися. — Мабуть це господар спить — сказав друг Граденко. — Можливо — відповів я.

Ми оба зовсім перемокли. Стало нам холодно. Ми влізли вглиб вівса. Один до другого ми притулилися і заснули. Нас побудив гавкіт собаки. Був ясний день.Дорогою їхали підводи, а коло шопи ходив господар та поправляв снопи, які мабуть ми повисували, як влізали всередину вівса. — Ми оба цілий час тихенько сиділи, щоб часом господар нас не зачув.

В стодолі, таки зараз за стіною вчули ми рух, стогін та позіхання.

... Ох, як мене пече рана, — сказав хтось таки за нашою стіною. — Шкода, що нема десь близько лікаря, щоб витягнув мені осколок з ноги, — говорив цей самий чоловік. — В шопі за нашою стіною, щось в ночі товклося — сказав другий голос. — То мабуть коти за мишами шукали — була відповідь... — Але чомусь дотепер ніхто із хати до нас не заглянув — сказав цей, що нарікав на біль рани.

Я з Граденком пильно прислухувалися до розмови і переконалися, що коло нас в стодолі кватерують члени місцевого підпілля. Нараз рипнули двері стодоли і до наших сусідів зайшов господар. — Що нового? — спитали хлопці. — Наразі так нічого нового, але треба бути на осторожности, бо до села заїхало чотири вантажні автомашини погранвійськ і задержалися коло сільради. — Господар покашлюючи відійшов, а наші сусіди дальше вели розмову. — Хай на одній автомашині буде тільки 30 чоловік... Є тої босоти. Може схочуть робити в селі по господарських будинках облаву. Треба буде добре замаскувати криївку. — Ми оба дальше прислухувалися розмові і були вже надобре впевнені, що це місцеві революціонери.

Господар приніс снідання і відійшов. Чути було через стіну, як наші сусіди спішно з'їдали снідання.

— Що нам робити друже Граденко? — спитав я по тихеньки. Може бути облава і нас легко буде башлакам в цій шопі знайти, а при нас можуть впасти також місцеві революціонери. Треба їм про себе дати знати. — Але як? — Спитав Граденко. Треба постукати до стіни і сказати, хто ми є — сказав я. — Не можна цього робити — сказав Граденко — бо вони будуть думати, що це провокація, і готові нас в поденервовані постріляти. — Ви думаєте, що зараз будуть стріляти — сказав я. Вперше нас провірять, я покличусь на певних знайомих мені людей і все буде в порядку.

Я хвилину подумав, а опісля нічого вже не говорячи до Граденка, застукав до стіни і сказав: Тут є також повстанці, але з-за Керзона... — Що ви наробили — сказав білий Граденко. А тим часом чути було за стіною, як бренькотіли кухонні начиння та зброя. Я відсунув снопи вівса і глянув на подвір'я. Перед шопою стояло вже двох військових людей в уніформах червоноармійців, старший лейтенант та боєц, оба з папашками в руках, які спрямували до мене. Старший лейтенант крикнув — «Руки вверх», взяв мене енергійно за ковнір маринарки і стягнув з вівса, шарпнув рукою за ташку з пістолею, яку відірвав і скоро затягнув мене до стодоли. — Хто ви? — запитав він мене, — кільки вас є? Я сказав, що ми є члени УПА, зі мною є ще один, що йдемо з-за Керзона на доручення проводу і маємо до «гори» пошту. Одночасно до стодоли з другом Граденком прийшов «боєць» і тут залишився з нами, тримаючи папашку в поготівлі — спрямовану до нас, «старший лейтенант» вийшов і по хвилині прийшов до стодоли з господарем з нашими речами та зброєю. Господар дивився на нас і похитував сумно головою. «Старший лейтенант» стояв коло нас і держав дальше папашку в руці, а «боєць» зносив наші і свої речі до криївки. Опісля ми оба з Граденком, на наказ «старшого лейтенанта» ввійшли до криївки. За нами до криївки ввійшли і підпільники. Ми чули як господар замасковував криївку.

— Я не знаю, хто ви є — сказав революціонер в уніформі ст. лейтенанта, і тому ви оба аж до вияснення вашої справи — арештовані. Тому ваша зброя, під моєю опікою.

— Добре — сказав друг Граденко — ми можемо бути арештовані, тільки дайте нам їсти, бо ми направду від кількох днів добре виголодніли.

Нам дали хліба і топленого масла. Ми з апетитом поснідали і подякували. Друг Граденко вже на добре розбалакався і в розмові розповідав про все, так що порушив вже навіть деякі закони конспірації. Я його штовхнув рукою. Це запримітив революціонер в уніформі ст, лейтенанта.

— Чому ви нічого не говорите — запитав він мене. Я йому сказав, що я здоровений, хочу спати, і коли відпочину, тоді буду міг йому розказувати дещо, щоб він переконався, що ми є дійсно члени УПА зз-а лінії Керзона. Він дозволив нам спати, а сам переглядав літературу, яку ми зі собою принесли. Коли ми пробудилися, в криївці був уже обід, який принесла господиня. По обіді я оповідав революціонерові в уніформі ст. лейтенанта про людей, яких я тут знаю серед цивільного населення і серед місцевих революціонерів. Друг Граденко цілий час мовчав, бо я йому тихцем наказав, щоб він не був такий балакучий, бо тут місцеві революціонери спеціяльно не люблять балакунів. Розмовляючи, ми навіть не помітили, що настав вечір. Господар приніс нам вечерю.

Хоча наші революціонери були впевнені, що ми дійсно українські повстанці, які перейшли кордон, то все таки вночі оба вони на зміну не спали. На другий день в селі не було вже погранвійська. Ми всі цілий день сиділи в стодолі на тоці. — Я другові Грізному — таке мав псевдо революціонер в уніформі ст. лейтенанта — витягнув осколок з ноги. Тут був вже він певний, що ми є дійсно українські революціонери.

За кілька днів друг Грізний передав нас свойому провідникові. Тут кілька днів ми квартирували в лісі. Одного дня рано прийшла до нас група місцевих революціонерів, а з ними був сотенний санітар із підвідділу к-дира Шума друг Боз, який перейшов кордон вже раніше. Але пополудні ця група від нас відійшла. За кілька днів в терені віднайдено друга Семена, який від нас відірвався тоді, як ми налізли на засідку.

За якийсь час місцевий провід ОУН включив нас до організаційних груп і тут ми дальше почали продовжати боротьбу за визволення українського народу з-під московсько-большевицької тиранії.

*

Від цього часу, як я перейшов кордон, минуло п'ять років. За цей час багато змінилося, я сам пережив багато різних революційних пригод, нераз вже заглянула мені смерть в очі. Всі друзі, які разом зі мною перейшли кордон, вже згинули в боротьбі. Нема вже між живими багато із цих людей, з якими я тут жив і співпрацював в нашій революційній роботі. Затяжна наша революційно-визвольна боротьба за цей час коштувала нас багато людських жертв. Та нас живих в болю по них кріпить сильна віра, що наші жертви не йдуть на марно — час нашої остаточної перемоги над неправдою — недалекий.

В м. вересні, 1952 р.

На еміґрації:

Франкфуртські враження

(З подорожніх нотаток: «В почекальні часу»)

В дорогу...

Мюнхен, Ляндсгут, Вюрцбурґ, Ашаффенбурґ, Франкфурт — це дороговказ вивішений на окремих таблицях чекаючого на від'їзд поїзду. Ще кілька хвилин, і з голосників стації понесеться чемне «Щасливої дороги», свисток проріже гамір перонів і залізна гусениця рване в пітьму ночі.

Зміст дороговказу короткий — 5 слів. Але це так лиш на перший погляд. Слова ці читаються повільно. З кожним з них пов'язані картини — картини минулого, а частинно й сучасного життя української еміґрації. Бо в кожному з тих міст є два міста: Ляндсгут і український Ляндсгут, Ашаффенбурґ і український Ашаффенбурґ, Франкфурт і український Франкфурт.

Ціль нашої дороги — мандрівка по деяких із тих міст. Тих згаданих і ще з десяток інших — Бонн, Кельн, Білефельд, Авґустдорф, Ганновер, Гамбурґ, Гайденав, Новий Ульм і Авґсбурґ. Точніше це — мандрівка по українських, назовні майже непомітних частинах тих міст.

Франкфурт

Франкфурт над Майном сьогодні одно з найбільших індустрійних центрів Західньої Німеччини. Знищене під час війни постійними бомбуваннями, воно мусіло багато капіталу вкласти в відбудову, але це й дало «батькам міста» нагоду змінити його вигляд докорінно. На місці руїн почали виростати нові, стрункі, модерні будівлі. Не тільки на окраїнах просторого міста росли нові модерні фабричні галі, але навіть в центрі йшло будівництво, бо вільної площі було всюди в достатку. Згодом і цього було замало франкфуртським громадянам. Почали перебудовувати й ті старі будинки, що чудом вціліли від бомб. Сьогодні в центрі міста старих будівель вже дуже мало. Можна сказати їх зовсім немає. На місці старих вузьких вуличок старого Франкфурту постали широкі маґістралі, а на місці низеньких оздоблених різними візерунками домиків виросли поверхові стрункі і прямолінійні будівлі, що нічим не нагадують своїх попередників.

Серед тих нових будівель, серед численних будівельних площ, де кипить праця, стрічаються ще час до часу зарослі розвалини, на яких повиростали вже кілька метрові кущі та дерева. Це мов би спеціяльні монументи, що пригадують прохожим минуле, перестерігають перед майбутнім і показують, як проминув час.

Нові будівлі немов би прості, немов би при їх будові не було видано ані сотика зайво. Все таке практичне. Все служить для якоїсь практичної цілі. Немає зайвих прикрас, зайвих прибудівок. А все ж таки вони пишні і часто відбивається з них люксус. Фасади викладені мармуром, стовпи обложені мозаїками, а неонові світла приваблюють очі. І так, як колись пишність була ознакою, що дім той належить якомусь багатієві, чи магнатові, так тепер побачивши новий пишно споруджений будинок, можна заздалегідь вгадати, що він належить котрійсь з численних Кас Обезпечення, чи це від крадіжі, випадку, чи від хвороби або смерти. Каси і Товариства забезпечення ведуть тепер перед у будівництві в цілій Німеччині.

У Франкфурті усе реальне. Все передбачене лише для практичної цілі, для збільшення потенції місцевого промислу. Для культурного життя тут, здається, не має навіть дрібки зрозуміння. Це особливо впадає у вічі після Мюнхену, де так багато театрів, культурних і наукових установ, де пливе буйно мистецьке життя. В Франкфурті стоїть ще досі розбита Опера, в Театрі Шумана продають усякий американський крам, і лише «Шавшпільгавз» служить культурним потребам людности.

Український Франкфурт

Український Франкфурт — це понад три сотні українських громадян. Це дві оселі — Індустрігоф і Гірсгайм, це десятки родин розсіяних по всьому місті. Це також українці — вояки американської армії (принаймні ті, що втримують контакт з українською громадою).

Індустрігоф — це звичайна оселя подібно до десятків інших в інших містах Західньої Німеччини, де живуть чужинці еміґранти із Східньої Европи. Згідно з німецькою політикою, національний склад мешканців оселі є мішаний і українська група начисляє лише 35 родин. Але родини досить великі і тому загальне число українців переходить сотню. Докладної статистики, на жаль, ніхто не міг подати, хоч в оселі є свій український Заступник пан Мендюк. Він, однак, виконує ролю зв'язкового між Комітетом, що очолює українську громаду цілого Франкфурту, і оселею Індустрігоф.

Життя української громади в Франкфурті не дуже рожеве. Коли йде про життя матеріяльне, то воно дещо краще, ніж в інших оселях південної Німеччини, бо все ж таки тут можна принаймні влітку одержати працю на будівництві, що в інших містах є недосяжною мрією. Але цієї праці не вистачає для всіх. А що це найгірше: це праця лише сезонова; тому в загальному і тут живе наша громада в злиднях.

Культурно-громадське життя громади також не набагато краще. Існує тут вправді Комітет, чи радше Місцеве Представництво Української Еміґрації; проводить тут свою допомогову діяльність Український Червоний Хрест (УСХС) і працює також осередок СУМ-у. Відбуваються регулярно Богослуження, хоч духовна опіка УАПЦ має багато чого до побажання; відбуваються часом і святочні сходини, присвячені тій чи іншій річниці, а що суботи в домівці Комітету в Ґрісгаймі можна побачити численних українських громадян. Але коли брати до уваги чисельну силу громади (понад 300 осіб), то це життя є дуже слабе.

Франкфурт — це ціль не одного українського скитальця, що живе десь в закутині Гесії. Наприклад, в Аллендорфі біля Марбурґа. Ці українці закинені в глухі села, сидять без праці на мізерних допомогах німецького уряду і чуючи про можливості хоч сезонової роботи у Франкфурті, стараються за всяку ціну дістатись туди і стати на власні ноги. У Франкфурті часто можна зустріти таких приїжджих громадян, що вперщу чергу їдуть до своїх земляків на оселю і при їх помочі стараються допомогти собі. Правда є одиниці і в тих глухих закутках, що влаштувались на життя. Деякі навіть вже довгі роки там проживають. А є часами й ветерани; наприклад, біля Кірхгайму перебуває один земляк вже майже 40 років. Ще від часів його полонення в першій світовій війні живе він і працює в одному селі, в одного бавора. Він пережив вже не одну зміну, не одну владу, але завжди твердо стоїть при свойому ймені: він завжди був і є українець. Треба сподіватись, що таких українців є і в Німеччині і в інших країнах чимало. Треба б подумати лише, як їх залучити до української спільноти не лише статистично, але практично, і дати їм можливість виявити свою приналежність до української нації своєю дією.

Десь посередині між українським і німецьким Франкфуртом живе ще чимале число німців та інших чужинців, що так чи інакше зв'язані з Україною. Живе там, наприклад, професор Ґ., що 20 років прожив над Озівським морем під прибраним ім'ям і тепер якраз видає книжку, в якій описує свою епопею. Живе там інший німецький громадянин, колишній капітан Е., що, перебуваючи в часі війни в Україні, робив залюбки знимки з кожного об'єкту і склав у той спосіб поважну збірку кольорових мистецьких світлин, яку передає тепер (за винагородою) Українській Вільній Академії Наук. Живе там більше приятелів України і українського народу, але здебільшого без жадного контакту з нашою спільнотою. Бо хто тим контактом займається?

Наш час кінчається. Треба рушити в дальшу дорогу. День закороткий, щоб усе відвідати, щоб порозмовляти з усіма земляками. Прощаємось з українською громадою, прощаємось з новозорганізованими Юними сумівцями; знаходимось знову на залізничому двірці. Кілька хвилин часу, що ще осталось до від'їзду потягу використовуємо на оглянення традиційної франкфуртської «Апфельвайнштубе», що наповнена франкфуртськими «бюрґерами», гамором і димом, і випарами яблочного вина. Зрештою, вигляд цієї штуби не набагато різниться від баварської «пивної». Прощаємося з Франкфуртом згідно із пляном.

ЛеВ

Ще можна одержати позичку

Пресова конференція з д-ром Макарушкою, представником Німецького Банку для Вигнанців і Пошкодованих — відділу для не-німецьких втікачів.

Як відомо, від 4. квітня ц. р. в Бад-Ґодесберзі (біля Бонну) існує і діє спеціяльний відділ при Німецькому Банку для Вигнанців і Пошкодованих, що уділяє позички для чужинецьких втікачів у Німеччині, які мають свої підприємства або хочуть такі заложити. Заложення цього відділу завдячується дирекції ІРО, яка дала для фонду Банку 1,5 мільйонів німецьких марок. Згодом до цього фонду долучилися ще Зверхній Комісар для втікачів при ОН, і західньонімецький уряд. Теперішній фонд відділу для чужинецьких втікачів має 7 мільйонів НМ, з чого розділено вже позичок на суму 4 мільйони.

Відділ виконує в рамках своєї програми три різні акції. Найголовніші акції — це є допомога в розбудові і закладанні різних малих підприємств. Щоб одержати позичку на ту ціль, даний чужинецький втікач мусить скласти спеціяльне прохання і пізніше виповнити надіслані йому формуляри та скласти їх в одному з місцевих німецьких банків. Цей банк, що співпрацює з Банком для Вигнанців і Пошкодованих в Бад-Ґодесберзі, пересилає ці формулярі далі і після уділення позички фінансує дане підприємство.

Одна особа або одна родина може одержати на поліпшення або заложення підприємства суму від 5 до 8 тис. НМ. Заложені чужинцями кооперативи чи акційні спілки можуть одержати позичку у висоті не більше 80 тис. НМ.

Друга акція Банку, що властиво знаходить в загальному мале примінення, є т. зв. акція створення місць праці для чужинецьких робітників. В рамках цієї акції може одержати позичку якенебудь німецьке підприємство, яке може створити додаткове місце праці, на якому зобов'яжеться затруднити протягом 5 років одного чужинця. На це може одержати позичку в сумі 3-5 тис. НМ.

Третя акція Банку передбачає допомогу для чужинців у придбанні власних будинків чи помешкань. Цю допомогу-позичку у висоті до 5 тис. НМ можуть одержати в першу чергу ті чужинці, які, маючи свої ощадності, будують власний будинок, або ті чужинці, які мають можливість десь одержати працю, але через брак фондів не можуть одержати там помешкання.

До цього часу відділ для чужинців розглянув 871 прохання, з чого було відкинуто 127 і позитивно полагоджено 744. Коли розглядати національний склад чужинців, що одержали допомогу, то по висоті виданих позичок на першому місці стоять поляки, далі мадяри, юґослави, українці, росіяни, литовці, жиди і т. і. Досі одержали позичку 95 українців, що, в порівнянні до кількости української еміґрації, є досить мале число, але воно зумовлене, мабуть, в першу чергу малою господарською активністю нашої еміґрації. Коли розглядати уділені позички під кутом окремих ділянок господарства, то найбільшу кількість одержали торговельні підприємства (36%). Далі йдуть ресторани (25%), малі продукційні підприємства (19,5%), ремісничі варстати (14%), сільсько-господарські підприємства (9,5%), вільні професії (8%), транспорт (7,5%) і лазні (0,5%).

Великі затруднення має Банк із численними прохачами позички, що зле розуміють завдання Банку або не задають собі труднощів вивчити всі приписи й докладно виповнити формуляри. Майже 90% прохань є так зформульовані, що їх можна було б відразу відкинути, — заявив д-р Макарушка. Однак відділ Банку веде додаткову переписку з аплікантами і цим шляхом виправляє їхні прохання та доводить до їх позитивного полагодження. Головна ціль Банку є не займатись допомоговою діяльністю для перебуваючих у скрутному положені чужинців, але допомагати ініціятивним одиницям здобути відповідні кредити, при помочі яких вони можуть стати господарсько самостійними. Це повинні мати на увазі всі чужинці, що хотіли б скористатися з можливости, які дає їм Банк.

Тепер Банк розглядає всі прохання не за чергою, як це було попереду, а за порядком надходження правильно виповнених формулярів; кожний чужинець має право на надіслання прохання і, досі з цього права скористались 7500 осіб. Шкода, що серед них є відносно дуже мале число українців. Отримання позички нічим не перешкоджає на еміґрації — зобов'язує лише обтяжених позичкою людей до своєчасного полагодження всіх формальностей з Банком.

Лен

В під'яремній Україні

За совєтською пресою і радіо

23. 2. Київський державний Інститут проєктування міст закінчує опрацювання генерального пляну Ужгороду. В місті поширюється існуюча промисловість, виникає низка нових підприємств. Закладено фундаменти великого заводу, який буде випускати меблі для пасажирських теплоходів, а також меблі для населення. Недалеко від цього підприємства почнеться будівництво механізованої меблової фабрики промислової кооперації.

Найближчим часом міська промисловість збагатиться новими взуттєвою, макароновою і кравецькою фабриками, значний розвиток матиме промисловість будівельних матеріялів і енерґопромисловість. Місто прикраситься навчальними корпусами університету, школи торговельно-кулінарного учеництва, будуть збудовані 18 дитячих установ, дитячі садки, нові лікувальні корпуси.

До першочергового будівництва віднесено приміщення обласного драматичного театру на 800 місць, великого кіно-театру, обласної бібліотеки, будинку колгоспника, трьох клюбів. Будуть споруджені постійно діючі сільськогосподарська виставка, гіподром і плянетарій.

Нова, широка, зелена маґістраль прокладеться від центру міста до двірця. На лівому березі ріки Уж будуть піднесені багатоповерхові доми з житловими кватирами. Намічається спорудження двох великих парків. Один із них буде доходити безпосередньо до ріки.

Але чи відпустить Москва на все це гроші? Як відомо, Кремль цупко тримає бюджети всіх республік у своїх руках.

*

24. 2. Після створення Кахівського водоймища територія теперішнього Никопільського порту буде затоплена. На березі водоймища виросте новий, вивінуваний механізмами Никопільський порт. Недалеко від вантажної дільниці Никопільського порту проєктується великий пасажирський двірець. Поруч із портом намічено спорудити судоремонтувальні майстерні. Для працівників порту збудується селище. Зараз іде будівництво причалів порту і дамби, що захищатиме гавань від хвиль.

24. 2. «Комсомольська Правда» повідомила, що більше 8 тисяч заяв «комсомольців-добровольців» готових поїхати піднімати цілинні землі в Сибірі й Казахстані, поступило вже в районові, міські й обласні комітети комсомолу України.

Київське радіо і преса повідомили, що з Києва вже виїхала перша група комсомольців на «підняття цілини».

*

24. 2. «Радянська Україна» і всі інші підсовєтські українські газети тепер здіймають багато галасу, (напр., більшість з них сьогодні вмістили спеціяльні передові) над справою посилання, української молоді в Сибір, Казахстан, Урал і Поволжя для «освоєння цілинних і перелогових земель». З цього приводу вміщується чимало «ентузіястичних» заяв, інтерв'ю тощо, написаних московськими редакторами, які ще не думають від'їжджати з України.

Ця нова московська кампанія спрямована на фізичне знищення молоді, подібно, як це було в 1929-30 рр. з мобілізацією комсомольців на шахти.

*

24. 2. В селі Софієвці, Станиславського району, відбувся вечір молодих виборців села, на якому секретар Станиславського обкому комсомолу Демиченко зробив доповідь «Що дала совєтська влада молоді західніх областей України».

Нам здається, що Демиченко мав би більший успіх, коли б він прочитав ще одну доповідь «Що взяла Москва і її совєтська влада в західних областях України».

ПОМЕР ЮРІЙ ЯНОВСЬКИЙ

26. 2. Київські газети вмістили некролог про смерть «видатного українського радянського письменника» Юрія Івановича Яновського, яка сталася 25. лютого після тяжкої і короткочасної хвороби. Статтю про Яновського дамо в наступному числі.

24. 2. У Харкові відбулась обласна нарада передовиків сільського господарства, в якій взяла також участь делеґація білгородців (коло Харкова) з якими від тепер будуть «змагатися» харків'яни.

*

25. 4. В українському Одеському експериментальному інституті очних захворювань розроблено нові способи повернення зору сліпим за такого стану очей, який раніше вважався неможливим для лікування.

*

25. 2. Українська студія хронікально-документальних фільмів випустила перше число кіножурналу «Радянський спорт».

Він відкривається показом Всесоюзного шахового чемпіонату, що проходив у Києві. На стрічку знято виступи легкоатлетів на республіканських змаганнях товариства «Медик», кращих колгоспних лещетарів України. Окремі кадри журналу присвячені майстерності найкращих ковзанярів Києва, Харкова, Львова і інших міст.

*

26. 2. Академія Наук УССР, Київський і Харківський відділи Всесоюзного наукового інженерно-технічного товариства машинобудівельників провели в Харкові республіканську науково-технічну конференцію з питань сільсько-господарського машинобудування.

В її праці взяли участь представники заводів, науково-дослідницьких установ і вищих навчальних закладів Києва, Харкова, Одеси, Москви, Сталінграду, Челябінська, Ростова, Риґи, Казані.

Конференція підсумувала наслідки праць науково-дослідних установ і виробничий досвід в галузі розрахунку і конструювання, технології виробництва і ремонту сільсько-господарчих машин і тракторів.

*

27. 2. Українська студія кінохроніки випустила перше число журналу «Молодь України». Відкривається він кадрами про день молодого виборця, що відбувся в Гребінці Київської области. Далі оповідається про «трудові будні» делеґатів 16. з'їзду ЛКСМУ і 12. з'їзду ВЛКСМ та про комсомольську організацію колгоспу «Червона Зірка» Мельнико-Подільського району та Тернопільщині, якою керує делеґат 12. з'їзду комсомолу у Москві Марія Василенюк.

В кіножурналі показані також виступи танцювальних ансамблів на республіканськім огляді мистецької самодіяльности у Києві.

Хроніка українського життя

В США підготовляється проведення Евхаристійського Конґресу Східніх Церков у Марійськім 1954 році, що його влаштовує Українська Католицька Церква в США. Конґрес відбудеться в Філядельфії з участю церковних достойників з США й Канади.

*

Єпископ Української Католицької Церкви в США Преосвященний Кир Константин Богачевський призначив новим епархіяльним цензором — о. Романа Лободича.

*

В Канаді, Торонто, відбулись чергові загальні збори Українського Технічного Товариства. Зборами провадив інж. С. Березовський та інж. Р. Романчукевич. До нової Управи Т-ва обрано: Голова — інж. Ґ. Березовський; заступник голови — інж. М. Кміт; секретар — інж. М. Цибульський; скарбник — інж. М. Козій; орг. реф. — інж. Р. Романчукевич; вільні члени з обов'язком видавання бюлетеню — інж. С. Ремеза і інж. О. Кузьмінський. Контрольна Комісія: проф. д-р Є. Вертипорох, інж. Я. Федюшко, інж. В. Тодорів. Товариський Суд: інж. О. Сецінський, інж. А. Палій, інж. І. Дийчаківська.

*

Українські жінки взяли участь у вечорі в Тавнголлі в Ню-Йорку, де виголосила доповідь колишня амбасадорка США п. П. Места про свою подорож в Росії і Україні. Українські делеґатки вручили п. Месті відповідного листа від українського організованого жіноцтва, що його підписали 12 українських організацій.

*

Українську церкву св. Володимира Великого в Парижі французька церковна влада піднесла до гідности парафіяльної церкви і надала їй права і привілеї, подібні всім іншим французьким парафіяльним церквам.

*

Спеціяльна нарада Спілки Визволення України відбулась в Торонто, Канада, з нагоди перебування там заступника Голови СВУ п. О. Калинника. Гість розповів присутнім про організаційні досягнення СВУ в усіх країнах світу.

*

Український щоденник «Свобода» розпочав друкувати щомісячний додаток «Український Спорт». Спортову сторінку редаґує Роман Лисняк.

*

Нову церкву придбала Українська Православна Парафія св. Андрея Первозванного в Торонто, Канада. Урочисте посвячення церкви відбулося 7. лютого ц. р.

*

Десятиліття Українського Вільного Професійного Руху у вільному світі обходитимуть в ц. р. Конфедерація Українських Вільних Професійних Організацій. Конфедерація нараховує тепер понад 13 тис. членів.

*

Тридцятилітній ювілей видавничої праці святкує в ц. р. відомий український видавець Іван Тиктор, який перебуває тепер в Канаді.

*

Молитовний Здвиг українців-католиків в США, для вшанування пам'яти жертв большевицького терору, відбудеться 27-28. березня ц. р. в Філядельфії. В ці дні відправляться урочисті Літургії за закатованих большевиками єпископів, священиків і вірних в усіх церквах дієцезії.

*

Виставка картин образотворчого мистця Мирослава Радиша відбулась з 6 по 14 лютого у Філядельфії. М. Радиш, відомий український мистець, перебуває тепер у Ню-Йорку.

*

Українські молодечі організації в США — Ліґа Молоді Північної Америки, Спілка Української Молоді, Український Спортовий Клюб, Союз Українського Студентського Товариства Америки, Об'єднання Демократичної Української Молоді і Пласт — видали відозву до молодечих студентських, спортових та громадських організацій з закликом взяти участь у підготовці і влаштуванні Першої Української Олімпіяди в Америці.

*

Нові радіоавдиції українською мовою в Ню-Йорку почали надавати 6. лютого ц. р. оо. Василіяни. Авдиції надаватимуться раз на тиждень по одній годині.

*

Перший випуск кінохроніки — продукції «СУМ-фільм» — переданий до показу в минулому місяці ц. р. В змісті першого випуску є такі відділи: перший всеамериканський маніфестаційний здвиг СУМ-у у Філядельфії, Юний СУМ, IV-ий З'їзд Спілки Української Молоді в Америці, Сумівський концерт у Ню-Йорку, протестаційні маніфестації Філядельфії, Ньюарку та Ню-Йорку. Одночасно закінчується також і другий випуск «СУМ-фільму», в зміст якого входять: другий всеамериканський маніфестаційний здвиг СУМ-у в Бавнтбрук, свята державности в Ню-Йорку, посвячення сумівського прапору та ін.

Скандал з совєтським офіцером у Ганновері

(Від власного кореспондента)

На англійській зоні Німеччини і досі ще сидить і діє спеціяльна совєтська аґентура, що офіційно називається Совєтська військова місія на Британську зону з місцем осідку Бад Зальцуфлен. Аґенти цієї місії нишпорять по всіх закутках і вдержують контакти з різними темними типами, між іншим, як це зауважили громадяни вже давніше, з однією лотиською родиною в міжнародньому таборі Ганновер-Бухгольц. Досі ці контакти втримувались звичайно в таємниці, але з якихсь досі невияснених причин московські аґенти вирішили їх виявити.

В середу 24 лютого ц. р. в 13 годині, до табору Бухгольц несподівано завітало совєтське авто і з нього висіли совєтські старшини — підполковник **Георгій Полікарпович Лазарев** і майор **Курбатов** та попрямували сміло до 8-го бараку, до свого знайомого лотиша пана Прайс-а. Про приїзд таких несподіваних гостей розійшлась по таборі миттю чутка, і біля авта негайно почали скупчуватись мешканці табору. В авті сидів шофер — підпоручник **Кузнецов** із поголовілими, мабуть, від надмірної дози «водки» очима, і дивився з острахом на зростаючу громаду людей. Коли вийшли з бараку Лазарев і Курбатов їх привітали вже роз'ярені вигуки таборян, переважно українців (українці складають майже половину всіх мешканців табору). Все ж таки московський аґент спробував навіть усміхатись і привітався з громадянами. Ця його «ввічливість» вийшла йому, однак, на шкоду, бо це вже так розлютило людей, що вони, оточивши авто так, що воно не могло рушити з місця, сипнули на нього камінням, сміттям та грязюкою. Перша цеглина, пробившись через вікно, потягла по спині совєтського майора Курбатова.

Не знати чим закінчилась би ця «розмова» з москалями, якби не німецька поліція, що на поклик таборової адміністрації прийшла на відсіч. Кілька німецьких поліцаїв не могли, все ж таки, вирвати авто з розлюченої громади «вітаючих», і довелось покликати ще англійське «МП». Ці обступили авто кругом, перевірили документи совєтських аґентів, і відтиснувши людей з дороги, вирвали його з табору.

За ними випровадила німецька поліція і лотиську родину, бо люди почали їх також відповідно «вітати». Аж 30 поліцаїв треба було, щоб охоронити їх від заслуженого «привітання».

Про цей інцидент широко розписалась німецька преса, а радіо подало окремі повідомлення, перекручуючи за традицією деякі факти. Табір Бухгольц називають вони табором російсько-польським, хоч у ньому найбільшу ґрупу складають українці. Цей інцидент зробив для табору також велику прислугу, бо видалив небезпечного аґента, а також допоміг викрити і інших аґентів, між іншим також і серед української громади.

Цікаво ще завважити, як реаґували на появу совєтських офіцерів і їх «привітання» місцеві росіяни. Вони майже не брали участи в подіях, а навпаки, засуджували таборян, мовляв: «люди приехали, а ета дич напала на них», або «так пусть поговорят, они тоже люди; за чем же на них ета банда нападает».

В. Гірняк

По СССР і поневолених ним країнах

Хроніка подій

22. 2. Вийшов із друку 22 том Великої Совєтської Енциклопедії (друге видання). В ньому включені слова від «колліматор» до «коржини».

Значне місце в томі займають матеріяли про комуністичні партії світу. Серед них велика стаття «Комуністична партія Совєтського Союзу». Наводиться також короткі відомості про всі закордонні комуністичні і «робітничі» партії. Також уміщено велику статтю про комінтерн та низку інших матеріялів.

*

22. 2. Совєтська преса тепер багато приділює уваги від'їздові молоді і фахівців сільського господарства у Казахстан, Сибір, Урал і Поволжя для підійняття там цілинних земель.

Сьогодні в Кремлі відбулись збори першої групи від'їжджаючої туди молоді, на яких були присутні Маленков, Молотов, Хрущов і інші керівники кремлівської кліки.

*

23. 2. 36. роковини Совєтської армії поневолення відзначено у Москві, в столицях союзних республік, а також у Калінінграді (Кеніґсберзі), Львові, Хабаровську, Владивостоку і в «містах-героях» — Ленінграді, Сталінграді, Севастополі і Одесі — 20-ма гарматними сальвами.

*

23. 2. Білорусь відзначає 20. роковини Білоруського театру опери й балету. Постановою Президії Верховного Совєту БССР надано почесні звання працівникам театру за їх заслуги в галузі розвитку совєтського музично-театрального мистецтва.

Групі працівників театру надано почесне звання заслуженого діяча мистців Білоруської ССР і заслуженого артиста БССР.

*

24. 2. В північних і західніх областях Казахстану твориться більше 90 нових совгоспів. Кожний совгосп буде великою «зерновою фабрикою» з посівною площею 20-25 тисяч гектарів. Тепер закінчується визначення земель для нових господарств.

*

24. 2. В квітні почне виходити ще один журнал ЦК КПСС «Партійная жізнь». Журнал виходитиме двічі на місяць обсягом у 4-5 друкованих аркушів.

*

25. 2. В Ризі почалися фінальні гри волейбольних дружин — учасників першої всесоюзної зимової першости. Чоловіча збірна дружина України зустрілась з спортовцями Російської Федерації і здобула перемогу з вислідом 3:1.

*

26. 2. Вийшло з друку 3. число московського журналу «Комуніст», яке відкривається передовою «Непорушне єднання партії, уряду і народу».

В журналі друкується велика стаття П. Федосєєва «Совєтська демократія і її роля в будівництві комунізму».

Міжнародні проблеми у кривому освітленні подає Н. Сідоров у статті «Боннсько-паризьке погодження незлучне з інтересами німецького народу і безпекою Европи».

Огляд С. Вішньова за 1953 рік має заголовок «Загострення економічних труднощів у капіталістичних країнах». В цьому числі є ще статті П. Кучумова «По-господарському використовувати могутню техніку МТС», секретаря саратівського обласного комітету КПСС І. Боркова «Перевірка виконання і завдання вдосконалювання партійного керівництва».

*

26. 2. ЦК КПСС схвалив спеціяльну постанову про «жіночий день 8. березня», в якій закликається жінок іще краще працювати для Москви та виховувати для неї нове «гарматне м'ясо».

*

26. 2. Відкрився 25. 2. 6 з'їзд Болгарської Комуністичної партії з повісткою денною:

1. Звітна доповідь ЦК БКП — доповідач генеральний секретар ЦК Вілко Червенков.

2. Звітна доповідь Центральної Ревізійної комісії. Доповідач її голова — Йордан Катранжієв.

3. Зміни в статуті Болгарської КП — доповідач секретар ЦК Живков.

4. Вибори центральних органів БКП.

На з'їзді присутня делеґація ЦК КПСС в складі: Поспєлова, Мітіна і Виноградова. До «почесної президії» з'їзду, обрано ЦК КПСС; на з'їзді присутні 908 делеґатів.

АБН не розлітається, а кріпне!

Редакція «Шлях Перемоги» отримала від компетентних чинників АБН наступну заяву:

«Останнім часом вороги нашої справи розгортають систематичну підюджуючу кампанію проти АБН і його голови, з допомогою всяких інтриґ і наклепів. В певних мюнхенських еміґрантських газетах з'явились різні публікації, в яких прізвища декотрих членів ЦК пов'язано з цією наклепницькою кампанією.

Як представники наших національних організацій в АБН і члени ЦК АБН, дистансуємось рішуче від цієї наклепницької акції, дементуємо існування якихнебудь розходжень із Президією ЦК і заявляємо нашу повну з нею солідарність.

Велі Каюм-хан, голова Туркестанського Комітету Єдности, **проф. др. Ф. Дюрчанський,** голова Словацького Визвольного Комітету, **генерал-полк. Ф. Фаркаш,** голова Мадярського Визвольного Руху, **др. Дм. Вальчев,** член Президії Болгарського Національного Фронту, князь **Ніко Накашідзе,** член Президії Грузинської Національної Організації, **ген. Гінко Алябанда,** (Хорватський Рух Спротиву), **Й. Ґітіс,** голова Литовського Руху Відродження, **П. Б'єцаїс,** (Лотиський Бойовий Протибольшевицький Союз).

*

Далі, з кіл АБН надійшли такі інформації:

«З АБН виключено, більшістю двох третин голосів, групу Ґлазкова за розкладову роботу, а теж намагання включитися в МАКЦ, так само виключено більшістю двох третин голосів Білоруський Національний Комітет, який видає газету «Бацькавщина», коли виявилось, що ця білоруська група діє під різними фірмами, співпрацюючи водночас у КЦАБ-МАКЦ, що противиться основним засадам АБН. На місце БНК, членом АБН стала Білоруська Центральна Рада під головуванням проф. Р. Островського. З козацької сторони формальним членом від років являється Козацький Національний Визвольний Рух, який досі не міг бути активним в АБН, з приводу конфлікту з групою В. А. Ґлазкова, чию розкладову акцію засуджує тепер сама його ж організація.

З АБН вийшла група Чеських Демократичних Федералістів, подавши, як головну причину свого виходу, неприйняття в члени АБН «Політичного Екзилю з Чехословаччини». АБН заперечує в принципі концепцію Чехословаччини і тому не міг прийняти в свої ряди чехословацьких груп. Недобре є збоку наших чеських друзів, коли вони в своїй газеті не подають правдивого насвітлення подій і прилучаються до наклепницької кампанії проти АБН. Це суперечить їх постійним заявам про льояльність. Такої постави з боку цієї групи ми не сподівались. Теж у політиці треба мати деяку національну мораль. — Конфлікт поміж хорватськими групами в АБН на тлі їх внутрішньо-національних неполадків закінчився тим, що залишилась практично група хорватського визвольного руху з її уповноваженим ген. Г. Алябандою. — З естонського боку надалі є «Естонські борці за визволення». А їх представник у Швеції є найактивнішим діячем АБН у Скандинавії. — Коли ми чуємо закиди, що мовляв, АБН покинули різні групи, то можемо відзначити таке: АБН ставив упродовж десяти років поза свої рямці всіх тих, хто не був вірний його принципам, а саме — принципові розвалу російської імперії на національні держави в етнографічних межах і принципові безкомпромісової боротьби проти большевизму. Таким чином АБН виключив із своїх рядів азербайджанську групу Фаталібейлі два роки тому, а минулого року знайшлась поза рямцями АБН ідель-уральська група Гаріпа Султана, бо вони перейшли на протилежні АБН позиції — до КЦАБ чи то до радіо «Освобожденіє». Цієї своєї безкомпромісової постави до російських імперіялістів АБН не стидається і відкрито заявляє: ніхто, хто хоче співпрацювати з російськими імперіялістами, ніколи не матиме місця в АБН.

АБН не розпоряджає зеленими банкнотами. Хто ради лакомства нещасного, ради сотень долярів місячної платні, кидає свої засади, — не належить до твердих рядів АБН. — Не АБН розлітається, але слабі характери ломляться. А борці в жадному народі ще не перевелися, отже й АБН має невичерпну криницю нових сил.

Сила його в тому, що він і надалі буде вірним своїм засадам і буде боротись за свої ідеї, хоча б проти нього стали всі темні сили світу. Хай лишиться хоча б і жменька революціонерів, але за нами підуть народи, бо вони люблять відважних і сміливих, тих, що не лякаються стати на прю з усім продажним. Сила АБН не в масі хитких і непевних членів, але в чіткості і ясності його ідей і в спаяному гурті твердих і принципових носіїв ідеї незалежности націй поневолених Росією. Якщо АБН підтримає патріотична громада поневолених Москвою народів, — він переможе. АБН боротиметься за державну суверенність усіх народів уярмлених большевизмом — навіть у ситуації, коли продажні елементи того чи іншого народу поборюватимуть його, чи підуть у пастку чужих інтересів. А невдячників зустріне гнів народу».

Неділимці плачуть за допомогою

(Закінчення з 3. стор.)

власні справи так, як їй це потрібно. Отже російська еміґрація хотіла б мати повну свободу розправлятися з тими, хто перешкоджає російським імперіялістичним концепціям, тобто розправлятися з антиросійськими, антиімперіялістичними, свободолюбними силами, а в першу чергу — з українським революційно-визвольним самостійницьким рухом.

В листі закидається, що чужинці не дають російській еміґрації **матеріяльної** і моральної підтримки та допомоги для боротьби з комунізмом.

Отже в листі виявляється дійсна ціль російської еміґрації: цебто грошики! Бо «моральна підтримка» — це, так би мовити, «красне слівце». Головне — гроші! Оце і вся моральна допомога, яка так «потрібна» для російських єдинонеділимців. А під ту допомогу підводиться, так би мовити, ідеологічну базу. Не допустити, щоб в СССР дійшло серед поневолених народів до визвольної революції, добитись, щоб чужинці й не намагались її підтримувати. Ціль російської еміґрації — наставити проти української революційної підпільної боротьби на Україні народи і уряди західнього демократичного світу. Але бачачи, що єдинонеділимська концепція росіян зазнає на всіх фронтах поразки, що підсовєтські поневолені Москвою народи твердо стоять на антиросійському, антиімперіялістичному шляху, російська еміґрація намагається вижебрати в чужого світу матеріяльну підтримку, і спираючись на неї, шкодити та компромітувати перед світом самостійницьку боротьбу не-російських підсовєтських народів та уможливити собі хоч якнебудь політично-економічне існування на еміґрації. Ось це й є головною ціллю листа Орєхова до Американського комітету. А зрештою, це є ціллю всієї російської еміґрації.

Справу цю ми глибше не розглядаємо, бо вона нас зовсім не цікавить Для нас справа ясна. Як довго існуватиме неподільна Росія з поневоленими нею народами, так довго світ не матиме спокою. І так довго поневолені Москвою народи не звернуть із свого шляху визвольної боротьби, аж доки не постануть на румовищах Росії національні самостійні держави. І тут жадні листи еміґраційних російських шовіністів не допоможуть.

Командир-провідник

(Закінчення з 2. стор.)

За той час Роман Шухевич виринає в іншому вогнищі визвольно-державницьких змагань Української Нації. її найдальшої західньої галузки — на Закарпатті. Будування самостійного національно-державного життя Карпатської України, боротьба за його вдержання — не може бути предметом розгляду в цій статті. Це має своє окреме історичне висвітлення, і в тому поважне місце повинне припасти з'ясуванню ролі, праці й боротьби також тих членів ОУН, які поспішили з інших теренів, зокрема з ЗУЗ, щоб разом з друзями-закарпатцями працювати й боротись. В перших їх рядах бачимо трьох найвизначніших провідників членів ОУН з ЗУЗ — сл. пам. Зенона Косака, сл. пам. полк. Михайла Колодзінського і Романа Шухевича. Всі троє разом з іншими друзями, всією душею віддаються будуванню самостійного державного життя, а передусім, його внутрішньому зміцненню шляхом організування відданих націоналістичних кадрів та творення військової сили молодечої держави — Карпатської Січі. Коли ж у висліді гітлерівського торгування Карпатською Україною прийшов ворожий збройний напад на неї, три названі провідники націоналістів, разом з усіма друзями-борцями, стали до нерівної збройної боротьби. Серед багатьох героїчних оборонців державної самостійности Карпатської України полягли на полі бою сл. пам. Косак і Колодзінський. Романові Шухевичеві доля судила ще далі продовжувати змагання за волю всієї України та довершити ще багато великих діл у цій боротьбі.

До праці й боротьби за державу Карпатської України, так само, як перед тим і після того до боротьби на інших теренах Української Землі, Роман Шухевич ставав як перший з перших. Кермувала ним свідомість, що боротьба українського народу за свою волю, за державну незалежність і за соборність — є одна й неподільна. Однаково, який би це не був фронт, якої галузки народу і якого покоління, проти якого ворога і в якій політичній констеляції ця боротьба проходить, — але якщо вона має одну, єдину мету— Самостійну Соборну Українську Державу, — то це є відтинок одноцілого змагання Української Нації за свої права, за волю і за правду. Роман Шухевич знав, що це змагання доведе до перемоги тоді, коли народ його вестиме безупинно й непохитно, коли на всіх фронтах, на всіх територіяльних і часових відтинках боротьба буде вестися з найбільшою напругою. Роман Шухевич був з крови і кости борець визвольної справи, тому бачимо його в перших рядах там, де ця боротьба горіла полум'ям. Він — з природнього обдарування й покликання — провідник. Тому він цілком природньо мобілізував, організував лави численних борців, наснажував їх вірою, завзяттям, жертовністю, ведучи до організованого змагання.

(Далі буде)

Комунізм як система тиранії і терору

(Закінчення з 2. стор.)

нін так визначає поняття моралі: «Мораль — це те, що служить руйнуванню старого експлюататорського суспільства і об'єднанню всіх трудящих навколо пролетаріяту». Звідси за критерій моралі він визнає користь того чи того вчинку для пролетаріяту. «Моральне все, — пише він, — що в інтересах пролетаріяту». Виходить, що коли вбивство, шахрайство, доноси в конкретних випадках будуть корисні для пролетаріяту або, точніше, для комуністичної партії, то вони моральні. Цього правила дотримуються й большевики в своїй практичній діяльності Отже матеріялізм учення про клясову боротьбу й комунІстична мораль і є основою комуністичної тиранії й терору. І справа тут не в особі Сталіна чи кого іншого, а в самій системі. Доказом цього, між іншим, можуть бути погляди Леніна на соцзмагання й засоби насильства над т. зв. «громадянами СССР». В статті «Як пропаґувати соцзмагання», що була написана 1918 р. і надрукована в XXII т. зібраних його праць, Ленін писав: «Тисячі форм і засобів практичного обліку й контролі за багатими шахраями (жуліками) і дармоїдами повинні бути вироблені на практиці самими комунами, дрібними осередками (ячейками), на селі і в місті. Різноманітність тут є запорукою життєвости, запорукою в досягненні єдиної загальної мети: вичищення землі російської від усяких **шкідливих комах — від блох — мушок,** від блощиць — багатих і т. ін. В одному місці посадять до тюрми десяток багатих, тузінь шахраїв, півтузня робітників, що уникають праці... В другому поставлять чистити кльозети. В третьому дадуть їм, після відбуття карцеру, жовті пашпорти, щоб весь нарід аж до їх виправлення стежив за ними, як за шкідливими людьми. В четвертому — розстріляють на місці одного з десятьох винних у дармоїдстві».

Звертає на себе увагу безмежна жорстокість усіх цих засобів поневолення суспільства, що їх творить Ленін. В основі її лежить повне заперечення свободи людини і її гідности. Для цього люди — це блохи, блощиці, взагалі комахи, яких без жалю слід нищити, коли це буде корисним для «пролетаріяту».

Але винищення всіх «буржуїв», а особливо — інтеліґенції, не те що було б неможливе, але невигідне для самих большевиків, бо без неї не було б можливости розбудувати державне життя. Тому Ленін радить ставити буржуазних фахівців у такі умови, щоб вони, хочеш — не хочеш, працювали для большевиків.

Він вимагає створити такі обставини, при яких «буржуазний фахівець бачить, що йому нема виходу, що до старого буржуазного суспільства вернутись не можна, а що він своє діло може робити тільки з комуністами» («Успіхи і труднощі совєтської кляси», т. XXIV, ст. 67). «Організаційна творча дружня праця повинна стиснути буржуазних фахівців так, щоб вони примушені були йти в рядах пролетаріяту, як би вони не опирались і не боролись на кожному кроці» (Промова на 8. З'їзді РКП(б), 1919 р., т. XXIV, ст. 124). Інакше кажучи, Ленін радить організувати масове стеження за фахівцями і зв'язані з тим засоби... Але, де треба, Ленін радить також бити буржуазних інтеліґентів «рубльом», не жаліючи для цього грошей.

Всі ці засоби тиснення на суспільство: розстріли, доноси, примусова праця, моральний тиск, переманювання на свій бік обіцянками всяких благ застосовувались і застосовуються большевиками в СССР, а особливо в Україні, ще з того часу, як вони захопили в свої руки владу.

І тому дивним стає, що на еміґрації знаходяться люди, які про все це знають і все ж таки пропаґують ідеї комунізму, цієї жахливої системи тиранії й терору. Як видно, вони самі мріють бути великими чи малими тиранами. А для цього, як показав приклад Сталіна, не треба ні великої освіти й знаннів, ні якихсь високих особистих якостей. Досить тільки придушити в собі сумління, бути спритним і не перебирати жадними засобами для осягнення поставленої перед собою мети.

Десята річниця совєтського ґеноциду

(Закінчення з 3. стор.)

аж до травня 1921 р., що саме серед згаданих вище Північнокавказьких народів найміцніше спалахнуло велике збройне повстання 1930 р., скероване проти «суцільної колективізації», що здецимувавши чечено-інґушську та балкаро-карачаївську людність по кривавому приборканні того повстання, совєти ще й удруге здецимували її 1936 — 1937 рр. під час т. зв. «єжовщини» (винищивши три чверті місцевої інтеліґенції) — то зрозуміло, що Москва вирішила скористатися з першого-ліпшого приводу, що б остаточно «ліквідувати» ті волелюбні і непридатні до русифікації народи Північного Кавказу.

Але ж тих самих ґеноцидних метод — лише повільніше і обережніше — Москва застосовує і проти не-російської людности Естонії, Латвії, підсовєтської частини Східньої Прусії, а засадниче — проти всіх уярмлених нею не-російських народів, поряд із спробами русифікації їхніх національно менш свідомих складників. Трагічна доля винещених десять років тому Північнокавказьких народів повинна правити за грізне «мементо морі» для всіх народів Европи та Азії. їм, що єдиним ратунком від уярмлення перебувають у тих чи інших взаємовідносинах з Москвою, доводячи ня і наступного раптового або повільного нищення є активна протимосковська боротьба в спільних лавах національно-державницького спротиву відвічному російському імперіялізмові.

В. Д.

Слово на сторожі

(Закінчення з 1 стор.)

на ній запанувала **своя** правда, **своя** сила і **своя** воля.

Сьогоднішнє Шевченківське слово-меч ще тільки жевріє в наших душах, але вже завтра те слово, та свята

На землю правда прилетить
Хоч на годиночку спочить —
Незрячі прозрять, а криві
Мов сарна з гаю помарнують,
Німим отверзуться уста
Прорветься слово як вода,
І дебр-пустиня неполита
Сліпющою водою вмита
Прокинеться.

Р. С.

Повстанським шляхом

(Закінчення з 3 стор.)

мих вистроєно в лаву. В їх рядах запанував неспокій, бо не знали, яка доля стріне їх тепер. Відомим їм було одне, а саме, що революційний закон твердий і що для ворога немає пощади. Проте ця акція не мала за мету знищити їх і зробити їх героями, але радше дати їм пропаґандивну лекцію та скомпромітувати їх.

Біля війська та поліції встановлено цивілістів, до яких із промовою виступив командир акції д. З. В коротких, повних емоції словах він указав на цілі большевиків в окупованих ними теренах, а також на те, що на поляків чекає та сама доля, яка вже раніше стрінула інші поневолені Росією народи. Далі командир З. перейшов до поточних питань і, здержуючись на виселенчій акції, звернув полякам увагу, щоб вони цій акції не давали жадної піддержки, бо стріне їх та сама доля. Всім, крім капітана, дано дозвіл всідати назад до поїзду. По кількох хвилинах поїзд від'їхав далі, везучи наочних свідків повстанчої гуманности. Ця акція тривала всього біля п'ятдесяти хвилин.

Повстанці, забравши здобуту зброю, пішли в лісне бездоріжжя, прямуючи далі своїм партизанським шляхом.

ПРО ЧОБОТИ, ГОЛКИ, РАДІО, КАБЕЛЬ І ІНШЕ

(Закінчення з 4 стор.)

рики. Холодильник вже декілька днів не працює, хоч фабрика дала ґарантію на два роки... В нашому магазині не купиш такої речі, як звичайна пряжка до ременя, ключ до замка. В Харкові не знайдеш звичайної тарелі, навіть з білої бляхи, до миття пляшок. Немає азбестового ґноту для «керогазу», немає звичайної «авоськи». Навіть такого предмету, як дошка для кухні — не купиш. Їх привозять до нас за тисячу кілометрів».

Мешканка с. Лісняки, Яготинського району, Полтавської области, Н. Науменко скаржиться, що вона ще в червні м. р. купила диван у магазині ч.1 Лохвицького мішторгу. Але дзеркала до того дивану в магазині не було. «Ось вже майже 9 місяців, як я не можу купити в жадному магазині дзеркала до свого дивану»,

В системі Попільнянської райспоживспілки, Житомирської области, як заявляє ревізор-контролер потягів Д. Лагодюк, зле обслуговують відвідувачів чайної на ст. Попільки. «Хліб тут продають кислий, не свіжий. Чай завжди холодний, без цукру».

— «Три місяці я ходжу по магазинах Києва, — пише з с. Добринь, Житомирської области, Н. Юхимчук, — і не можу купити зимового пальта для шестирічного сина».

«Я приїхав спеціяльно до Києва, щоб купити валянки, бо в нашому селі і в районовому центрі їх немає, — скаржиться Хилинський. — Але валянків не міг купити, хоч у столиці є фабрика, яка не тільки виробляє валянки та виконує і, навіть, як про це пишуть ґазети, перевиконує плян».

«У Львові не можна купити суконних рукавичок, дитячого трикотажу, теплого взуття», — повідомляє в своєму листі до редакції «Радянська Україна» мешканець міста Львова А. Жернов.

Ростовська база Главвзуттєторгу, відвантажила до магазинів чоловічі сандалі. Всі сандалі були знов повернені назад на базу, бо виявилися непридатними для ношення. Закаблук слабо закріплений, зовнішній вигляд дуже злий.

Львівська база «Зоюзоптгалантерія» передала до продажу Міспромторгові велику партію голок для шитва. Але вони всі браковані, бо вкриті іржею, а вушка відломлювались, як втягаєш нитку.

Таких фактів можна навести сотні, навіть тисячі, і все за совєтською пресою. Де ж ті досягнення, про які весь час галасують кремлівські володарі, радіо та вся совєтська преса? Коментарі справді зайві.

Ю. Модест

Тиждень політичних подій

* Порторіканські націоналісти виконали новий замах на американських політиків, щоб в той спосіб звернути увагу світової опінії на їхнє домагання самостійности для Порто Ріко. 1. березня ц. р. двоє мужчин і одна жінка пробрались до американського конґресу як глядачі і з трибуни почали стріляти з револьверів на лавки послів. Вони дали біля 30 стрілів, при чому поранили п'ятьох конґресменів, одного з них дуже важко.

* Британський міністер праці заявив, що згодом Британія почне будувати в північній Шотляндії першу електро-станцію, що буде працювати атомовою енерґією.

* З Америки повідомляють, що від травня минулого року до кінця грудня з американських урядів вибуло 2230 урядовців. З цього було звільнено лише 983, решта самі уступили. З числа звільнених 354 були усунені з причин безпеки країни, 504 за дрібні проступки, а 190 за збоченство.

* Польський комуністичний уряд повідомив США, що у відплату за замкнення польських консулятів в Америці, Польща замикає американський консулят в Ґданську.

* В зв'язку з відвідинами єгипетського президента ґенерала Наґіба столиці Судану Хартум, численні суданці, прихильники партії Умма, що є проти прилучення Судану до Картум і вимагає самостійности країни, — виступили в демонстраційних походах. В наслідок сутички між демонстрантами і поліцією було вбито 22 особи і 117 поранено.

* В Сирії після закінчення революції створено новий уряд, на чолі якого став Сабрі Ассаї.

* Німецький уряд статистики подав, що від 1949 по 1953 рік із совєтської зони до західньої Німеччини втекло 1.400.000 людей.

* В Тунезії створено новий уряд на чолі з прем'єром Могаммет М'Залі.

* В Бурмі урядові війська розпочали велику офензиву проти національних китайських військ, що досі перебувають ще на території Бурми, провінції Кемптон і не хочуть переїхати на Формозу.

* Англійці вирішили розпочати заходи замирення з Мав-Мав в Кенії. Для тієї мети вони використали поголоненого ними провідного члена Мав-Мав ґен. Хіна», який написав тепер звернення до керівництва Мав-Мав з закликом припинити боротьбу і скапітулювати.

* Кілька днів перед початком Азійської Конференції в Женеві, що починається 26. квітня ц. р., в Парижі відбудеться Конференція Ради Міністрів НАТО.

* В Індійській південній провінції Траванкори-Кохін відбулись вибори до льокального парляменту, з яких переможцем вийшли кандидати партії Неру, здобувши 45 мандатів на всіх 117, але не погано вийшли й комуністи, які здобули 40 мандатів.

* В наслідок спору між сенатором Мек Карті і американським міністром армії Стівенсом уступив з свого посту дорадник міністра Зон Кейн.

* В Маракеші, французькому Марокко, невідомі особи виконали атентат на султана Бен Муляй Арафу. Султана поранено.

* Індійський прем'єр Неру виступив з гострою критикою американської допомоги для Пакістану. Цю допомогу Індія розглядає, як вмішування Америки в Індійсько-Пакістанський спір.

* Після виступу німецького Канцлера Аденауера в Берліні промовляв там також керівник соціял-демократичної опозиції Олленгауер. Він закликав німців продовжувати таку політику, яка стреміла б до об'єднання Німеччини шляхом договорення чотирьох великодержав.

* Совєти підготовляють вже нову конференцію, що мала б зачатися відразу після Женевської. Вона мала б називатися «Великий Европейський Конґрес» і в ньому передбачена участь всіх европейських держав.

* Американська атомова комісія розпочала на Бікінських островах нову серію спроб з атомовою бомбою. Нові бомби мали б мати удва рази таку силу, як перша воднева бомба експльодована 1. листопада 1952 року.

* Японський уряд виробив проєкт закону, що передбачає створення, в найближчих вісьмох роках, японської армії в силі 164.000 вояків.

* В Данії відбулись комунальні вибори. Найсильнішою політичною групою залишилась і надалі соціял-демократична партія.

США будують нову ланку

(Закінчення з 1 стор.)

Новий партнер проти Москви

Отже, Пакістан, побіч Туреччини, є одинокою мусульманською країною, що ставиться позитивно до американських плянів оборони Близького Сходу. Причини цього позитивного ставлення, доречі одного з членів Британського Комонвелту, лежать, властиво, не в страху перед російською аґресією, але передусім в суперечці з Індією. Коли Пакістан побачив, що йому, мабуть, не вдасться полагодити для себе корисно конфлікту з Індією стосовно провінції Кашмір, одинокою можливістю здобути для себе хоча б більший респект, було вступлення в тіснішу співпрацю з Заходом, збільшення в наслідок цього союзу воєнного потенціялу і таким способом примусити Індії брати поважніше свого суперника. З тих причин Пакістан вже більше року провадив переговори з США і вкінці вирішив на початку 1954 р. виразно виступити як партнер Західнього Оборонного Бльоку.

Більше як півтора року появились і дементувались в світовій пресі повідомлення про побудову американських воєнних баз в Пакістані, про військову допомогу для Пакістану, про воєнний союз між США і Пакістаном, тощо. Індійський уряд протестував при кожнім такім повідомленні; Москва вела гостру кампанію, а навіть сипала погрозами, але події котились своїм шляхом і американські політики найвищої ранґи (навіть віцепрезидент Ніксон) дуже часто появлялись то в одній то в другій столиці на Близькому і Середньому Сході. При кінці лютого цього року було вже все спіле для викінчення далекойдучих політичних потягнень Америки, і президент Айзенгауер заявив прилюдно про готовість США дати Пакістанові воєнну допомогу. Рівночасно з тим проголошено в Анкарі і Карасі відомість про підписання договору про співпрацю на різних ділянках культурного і державного життя, і заповіджено скоре врегулювання військової співпраці.

Початок зроблений

Турецько-пакістанський договір є першим кроком у здійсненні великого американського пляну укріплення Близького і Середнього Сходу. Не дивлячись на гостру реакцію збоку деяких арабських країн. особливо Єгипту. як також Індії і СССР, на бік нового об'єднання починають прихилятися і інші країни. Уряд Іраку заявив, напр., офіційно, що він буде поважно розглядати евентуальне запрошення приступити до Турецько-Пакістанського союзу. Прем'єр Іраку Джамалі гостро відкинув критику єгипетського радіо і преси стосовно Іракського становища, стверджуючи, що Ірак приступить до кожного можливого союзу, якщо це відповідатиме інтересам країни, не дивлячись на опінію інших сусідів. Отже, треба сподіватись, що наступним партнером оборонного ланцюга на Близькому Сході буде Ірак. Для притягнення інших країн потрібно, однак, ще довшого часу. Особливо коли йде про Афганістан, то він за дуже сильно наражений на совєтську репресію і тому навряд чи зможе тепер зважуватись на такий радикальний крок.

Особливу трудність і перешкоду для монтування оборонного ланцюга ставить Індія з своєю впертою невтральною політикою. Уряд Індії, під керівництвом Неру, справді є сильно антикомуністичний і поборює дуже активно комунізм у своїй країні, але все ж таки він вважає, що для добра Індії є необхідним затримати в теперішній ситуації повний невтралітет. Це зумовляється головно внутрішньою слабістю великої, але молодої ще держави, а головно великими впливами лівих партій, що в найновіших виборах в одній провінції здобули понад 50% голосів.

Турецько-Пакістанський договір це лише сталевий кістяк запляновaної нової великої будови. Цей кістяк потрібно ще виповнити матеріялом, треба забудувати стіни. Для цього потрібно ще багато зусиль і засобів. Вся ця праця падає в першу чергу на плечі Америки, бо інші західні партнери або не хочуть, або не можуть з різних причин заагажовуватись в цю світову акцію. Сподіваємось, що США виявлять в цьому випадку стільки вміння і зручности, що найважливіший відтинок світового антимосковського фронту буде протягом найшвидшого часу повністю забезпечений. Це дасть їм велику перевагу над Москвою і в теперішній холодній і в майбутній гарячій війні, але для цього потрібно в першу чергу зревідувати багато зовнішньо-політичних концепцій західнього світу, а особливо зревідувати їхнє становище до національних проблем.

В. Леник

УВАГА!!! **УВАГА!!!**

Заходами Окружної Ради СУБ в Шотляндії, видано новий портрет

ґен.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

Портрет в кольорах

Ціна: два англійські шилінґи, або рівновартість в американській валюті

ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ:

ASSOCIATION OF UKRAINIANS
IN GREAT BRITAIN,
REGIONAL COUNCIL IN SCOTLAND,
6, MANSION HOUSE ROAD,
EDINBURGH, 9,
SCOTLAND.

Дохід із розпродажі призначений на Фонд Інформації про Україну, що існує при Окружній Раді СУБ, в Шотляндії.

Завдання Фонду „ІУ" — ширення доброї та корисної ніформації про Україну, серед чужинців.

Шлях Перемоги

Ukrainische Wochenzeitung
«SCHLACH PEREMOHY»
München 15, Lindwurmstraße 205/I
Germany (Bayern)
Herausgeber: EUGENIUS REN
München 23, Belgradstraße 152a
Verantwortlicher Redakteur:
Mgr. JAROSLAU BENZAL
Printing Office:
„Cicero" Druckerei München 42,
Friedberger Strasse 13. Tel. 15 892
Büro: München 2, Dachauer Str. 9/II

Банкове конто «Ш.П.»:
BAYERISCHE VEREINSBANK,
MÜNCHEN, KONTO № 333 508
(E. REN)

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції.
Редакція застерігає собі право скорочувати статті і правити мову.
В справі незамовлених і неприйнятих рукописів Редакція не листується.
Незамовлені статті не повертається.
Матеріяли надсилати на адресу Редакції, а не окремих редакторів.